

MĚSTSKÁ ČÁST
PRAHA-LIBUŠ

80.

1933

**výročí otevření
Základní školy
Meteorologická**

2013

Brožura k oslavě výročí dne 15. května 2013

2. doplněné vydání

Škola před a po otevření

Program kulturního vystoupení k 80. výročí ZŠ Meteorologická

15. května 2013

Program bude probíhat ve velké tělocvičně

Od 15 hodin:

Úvodní slovo ředitele Mgr. Zdeňka Běleckého a starosty Mgr. Jiřího Koubka, pěvecký sbor Zvonek, Jan Vláčil z 9.A, děti ze 2.A, Klára Filipová ze 6.A, děti z 1.M, děti ze 3.B, děti z Dramatického kroužku, děti ze školní družiny a sbor ze ZŠ L. Coňka

Od 16 hodin:

Kroužek moderních tanců – menší děti, děti ze 4.A, děti z 1.A, Eliška Kopicová ze 7.A, děti z 1.C, Josef Kokš ze 7.A, Kroužek českého jazyka pro cizince, děti z 1.B a pěvecký sbor Zvonek

Od 17 hodin:

Kroužek moderních tanců – větší děti, Zuzana Horčíková z 5.A, děti ze 2.M, děti z volitelného předmětu Anglická konverzace, Kristýna Smrčková ze 6.A, dívky z 5.A, Kristýna Kopecká ze 6.A, David Zirnsák ze 7.A, Karolína Richtrová z 9.A, děti ze 3.A, dívky ze 7.A a děti ze školní družiny

Od 18 hodin:

Pěvecký sbor Zvonek, Lidový soubor Modřelec, pěvecký sbor Nashira, pěvecký sbor Libuše

Mezi jednotlivými představeními bude přestávka na občerstvení. Po celé odpoledne je možno si prohlédnout výstavu a prostory školy.

Obsah

Před založením libušské školy (1736–1932).....	4
Stavba a slavnostní otevření (1932–1933).....	6
Letní koupaliště (1934–1947?).....	10
Výuka v moderní škole (1933–1938).....	14
V roce druhé republiky (1938–1939).....	18
Těžká doba okupace (1939–1945).....	20
Nové naděje v novém režimu (1945–1949).....	24
Nedostatek prostoru (1949–1956).....	26
S přístavbou školičky (1956–1958).....	30
Pod taktovkou strany (1958–1968).....	34
Normální normalizace (1968–1983).....	37
Velké stěhování (1983–1989).....	42
Nová škola a revoluce (1989–2000).....	45
Na prahu 21. století (2000–2006).....	50
O škole (2007–2013).....	52
Z prací našich žáků.....	61
Prameny.....	63
Použité zkratky.....	63
Partneři oslav.....	64

Poděkování

Děkujeme současným i bývalým žákům školy, rodičům žáků, učitelům i personálu školy a všem, kteří se zapojili do příprav oslavy 80. let školy. Redaktor brožury zvláště děkuje řediteli školy Zdeňku Běleckému, učitelkám Monice Exnerové a Aleně Čermákové a její třídě 8.A, starostovi MČ Praha-Libuš Jiřímu Koubkovi, koordinátorce Janě Martínkové z úřadu MČ Praha-Libuš, grafikovi brožury Petru Kutáčkovi a korektorce Kateřině Chobotové, vedoucímu obchodnímu oddělení tiskárny Michalovi Korbelovi a v neposlední řadě všem, kteří poskytli fotografie a rozhovory.

Vážení spoluobčané, rodiče, děvčata a chlapci, v těchto dnech si připomínáme 80 let libušské školy. Při pohledu na mapu naší městské části nenajdete místo, k němuž by směřovalo více vyšlapaných cestiček, v němž by se den co den, rok za rokem, generaci za generací setkávalo tolik lidí. Když zavřeme oči, můžeme si představovat ty zástupy malých i velkých dětí, které každé ráno míří ke škole jako mravenci ke svému mraveništi. Jdou stejnou cestou, kterou cho-

dili jejich rodiče i prarodiče, a stejně jako oni – podle dávné tradice založené císařovnou Marií Terezií – usedají do školních lavic, aby se naučily číst, psát a počítat, aby získaly základní přehled o světě, přírodě, kultuře a lidské společnosti, aby navázaly kamarádské vztahy, které mnohdy přetrvávají dlouho do dospělosti, aby získaly pocit sounáležitosti s obcí i se svojí vlastí.

Za osmdesát let se mnohé změnilo. Naše vlast se několikrát přejmenovala, Libuš se stala součástí Prahy, černobílé fotografie nahradilo barevné digitální video, struktura obyvatelstva Libuše se proměnila způsobem, který si před osmdesáti lety asi nikdo neuměl představit. Žijeme v blahobytu, který byl před osmdesáti lety dopřán jen málokomu, život se zrychlil a zároveň znejistěl. V dnešní internetové a globalizované době, v níž jsou všechny hodnoty relativizovány, jsou děti mnohem více než dříve obklopeny přemírou informací a dějů, v nichž se mnohdy neorientují ani dospělí. Dnešní a ještě více budoucí škola se proto – navazujíc na dílnu lidskosti Jana Amose Komenského – musí stávat místem výuky způsobu myšlení a poznávání.

V čem se škola minulosti, současnosti a budoucnosti neodlišuje, je trvalé udržování a předkládání morálních hodnot a učení se vzájemnému soužití. Nezbytným předpokladem našeho úsilí je přesvědčení, že každý z našich žáků se může stát spolehlivým životním partnerem, dobrým spolupracovníkem a slušným sousedem.

Důkazem, že naši škole se daří tento cíl plnit, jsou naši současní i bývalí žáci. Vidíme to na těch, kteří se aktivně angažují v samosprávných orgánech školy a městské části, ale i na těch, kteří sice veřejně nevystupují, ale umí slušně jednat, domluvit se a žít spolu. A těch je převážná většina.

Věřím, že všichni, kdo jsme se tu dnes sešli, přejeme libušské škole, aby byla místem poznání a slušnosti na dalších osmdesát let.

ředitel školy Zdeněk Bělecký

Před založením libušské školy (1736–1932)

„Od nejstarších dob navštěvovaly naše děti školu v Kunraticích. Docházka do školy byla pro děti obtížnou, neboť škola v Kunraticích je od nás 1 ½ km vzdálená a cesta neupravená. K tomu ještě poslední léta silná automobilová frekvence na státní silnici Praha – České Budějovice, která cestu naší protíná, zvýšila velmi nebezpečenské % úrazu.“

Libušské děti chodily nejpozději od zavedení povinné školní docházky Marií Terezií v roce 1774 do školy v Kunraticích. Mohly ji ale navštěvovat již od roku 1736, kdy byla majitelem panství Janem Arnoštem Golčem založena. Učil zde, jak bývalo tehdy běžné, varhaník. Libuš byla v této době jen malou osadou Kunratic, kde stálo asi osm stavení a žilo mezi 50–60 obyvateli. V roce 1793 bylo vyučováno v domku čp. 15, později v ovčárně čp. 3 a v roce 1819 byla postavena přízemní škola čp. 57, kterou v 70. letech 19. století navštěvovalo až 200 žáků. V roce 1885 byla škola zbourána a nahradila ji jednopatrová budova se čtyřmi třídami. Tato stavba u rybníka Ohrada stojí v Kunraticích dodnes a stále slouží k výuce dětí.

Ve školním roce 1931–1932 navštěvovalo školu již 408 dětí. Jednalo se proto o vybudování nové

měšťanské školy, neboť nedostatek učeben pro deset tříd byl řešen i pronájem verandy v restauraci u Zavadilů (Kunratice čp. 70). Libuš byla od 30. března 1930 samostatnou politickou obcí a její zastupitelé žádali o odškolení. Za tím účelem provedené komisionální šetření, sledující vzdálenost z Libuše (od domu čp. 156) ke školní budově, naměřilo 3 100 m. Neupravená cesta byla pro malé děti obtížná a v zimním období i nebezpečná. Zvyšující se doprava na dnešní Vídeňské silnici obavy o bezpečnost dětí jen zvýšila a spolu s nutností finančně přispět na připravovanou stavbu nové kunratické školy uspíšila kroky libušských zastupitelů v čele se starostou Františkem Tylingrem. O vybudování vlastní školy bylo rozhodnuto již 18. prosince 1930. V té době žilo na Libuši 1 087 obyvatel ve 157 obydlích domech.

Libušské děti ještě v kunratické třídě s učitelem Václavem Ratajem. Fotka je z rohu kunratického parku za zámkem.

Mapa tzv. Stabilního katastru z roku 1841 ukazuje budoucí okolí školy dávno před stavebním rozvojem Libuše

Stavba a slavnostní otevření (1932–1933)

„Budiž vzdána chvála občanům v čele se starostou Františkem Tylingrem, kteří majíce na paměti, že prospěchem ve škole vzrůstá se i prospěch v obci, nešetřili obětí, aby v obci krásnou a řádnou budovu ku vzdělání dítek postavili.“
(ze slavnostního projevu školního inspektora, prof. Ferdinanda Černého)

O postavení samostatné školní budovy bylo rozhodnuto 9. února 1931. Ze tří variant byl vybrán obecní pozemek v zalesněném, klidném místě za obcí. Toto nezvyklé umístění mimo tehdejší zástavbu obce nad údolím nejspíše žádný zvláštní

důvod nemělo. Je ale možné, že sem všudypřítomné kejhání hus z husářské Libuše slyšet nebylo. Dne 30. srpna 1932 byla výstavba školy zadána firmě V. Vondrášek a A. Klečánek. Stavební dozor byl svěřen projektantu školy, libušskému rodákovi,

Profesor Ferdinand Černý, okresní školní inspektor, mluví o významu školy. V pozadí zleva František Kaplánek, Josef Vágner a František Tylinger

Slavnostní májka spojená stuhami a doprovázená družičkami a zástupy lidu shromážděné při slavnosti před školní budovou

architektu Ladislavu Koudelkovi. Bylo započato s výstavbou školní budovy a bylo dbáno, aby byli na stavbě zaměstnání hlavně místní řemeslníci a živnostníci.

Již 14. července 1933 proběhla úspěšná kolaudace: „*Novostavba nové obecné školy v Libuši provedena byla velmi svědomitě [...] všude použito bylo řádného materiálu, kterýž byl odborně zpracován. Umístění budovy, vyřešení průčelí i fasád přizpůsobuje se vhodně celému okolí, takže budova působí ladným dojmem. [...] a je skutečnou a trvalou ozdobou tamní obce.*“

Podle školy byla ještě zařízena zelinářská zahrada, pozemek byl oplocen a bylo obsazeno místo školníka. Z došlých žádostí byl vybrán libušský rodák Václav Bernard ml.

Dne 14. července byla také zakoupena pamětní kniha pro školu (dnes první kniha školní kroniky uložena v archivu Praha-západ) a do ní byly zapsány částky právě započaté sbírky dobrovolných peněžitých darů mezi místními obyvateli na zakoupení vybavení školy. Převážně od libušských občanů, kteří svůj dar potvrdili v kronice vlastnoručním podpisem, bylo vybráno 18 978,45 Kč.

V neděli 20. srpna se konalo slavnostní otevření školy. „*Již v sobotu odpoledne stála celá obec ve slavnostním, na domech byly vyvěšeny prapory, uprostřed obce stály dvě slavobrány s nápisy vítající hosty.*“ Proslov o významu školy měl školský rada František Kaplánek. Večer před slavností se v zahradě hostince u Novotných (dnes

Takto vypadala slavnost z pohledu jednoho z libušských návštěvníků

pošta čp. 1) sehrálo při reflektorovém osvětlení dětské divadelní představení „Frantičkovy trampoty“ pod vedením kunratického učitele Václava Rataje. Hráli v něm zdejší školáci a občané: Ladislav Šťastný, František Vořechovský, Josef Stibor a paní Alžběta Běhounková. Před divadlem i po něm hrála hudba, která doprovázela i zpěvy v divadelní hře. *„Docílono bylo velkého a krásného úspěchu.“*

V neděli ráno se na obec snesl prudký a vydatný déšť: *„[...] nic však na tom, v poledne se krásně vyjasnilo, slunce hřálo a již již rodáci a hosté se sjíždějí a přicházejí, aby se s námi společně těšili a radovali.“* Dopoledne koncertovala na libušském náměstí kapela pražských baráčníků a před úřadem se začal pomalu řadit mohut-

ný průvod čítající na 2 000 účastníků. V čele průvodu nesl hoch oděný v národním kroji státní vlajku, za ním nesly družičky velkou staročeskou májku spojenou stuhami a k nim se připojily další dívky a paní v národních krojích. Májku následoval okresní školní inspektor profesor Ferdinand Černý s členy místní školní rady kunratické a členy libušského obecního zastupitelstva. Za nimi kráčel učitelský sbor z Kunratic a spolky s prapory, jejichž členové byli oděni rovněž v krojích a též krojovaná hudba. Pochodovali Sokolové, hasiči, skauti, sportovci a veliké množství obecního zastupitelstva z místní obce a dalekého okolí. *„Za zvuků svižných pochodů dorazil průvod o 15. hodině ke školní budově, kde na vyzdobené verandě*

uvítal hosty starosta obce František Tylinger.“ Slavnostní řečník, školní inspektor Ferdinand Černý, v hodinové řeči ocenil a vyzdvihl význam školy, za což byl odměněn hlučným potleskem a kyticí. Za zvuku fanfár ze Smetanovy opery „Libuše“ a po zahrání státní hymny odevzdal starosta obce klíč od školní budovy nestaršímu členu místní školní rady panu Františku Kaplánkovi. Odemknutím školy začala její první prohlídka a zástupci úřadů a spolků se zapsali do pamětní knihy. Budoucím zde zanechali mnoho vzkazů jako například: „Škola – chloubka obce“, který zapsal řídící učitel a host z obecné školy ve vzdálené Kamenici u Stránčic nebo: „Dílo otců pro děti“ od Jaroslava Vágnera z místní organizace čs. socialistů.

Pak byl nastoupen slavnostní průvod do obce a na náměstí byl rozhod. „V zahradě hostince u Novotných byl ku překvapení hostí vybudován velký vyvýšený taneční parket a na něm a celé zahradě odbývána veselice ku potěšení všech.“

Přes velké finanční náklady slavnosti se podařilo slavnostnímu výboru shromáždit v dobrovolné sbírce 1 200 Kč čistého výtěžku, které odevzdal ve prospěch školy. Kromě toho starosta František Tylinger vybavil nábytkem na své náklady jednu učebnu a Bohumil Lešner daroval škole radiový přijímač a provedl instalaci.

Další velká slavnost se na Libuši konala přesně o týden později a na téma „Staročeská svatba“ ji uspořádal zdejší Sokol.

Krojované družičky, které doprovázely májku

Letní koupaliště (1934–1947?)

„Obecní zastupitelstvo v Libuši pokračujíc ve snaze zkrášliti svoji mladou obec, jak již tomu učinilo postavením školy, usneslo se ve své schůzi dne 27. března 1934, zříditi na louce u školy letní koupaliště.“

Louku zvanou „dolejší“ (pozemek č. 122) zakoupila obec za 25 000 Kč pro účely letního koupaliště od paní Marie Šťastné již 20. května roku 1932. Tento prostor se nachází v začínajícím údolí Modřanské rokle mezi dnešním fotbalovým hřištěm a školou, ke které přiléhá. V roce 1933 zde

byla budována studna, ze které se čerpala voda na stavbu školy. Voda v ní byla zdravotně přezkoušena, shledána pitnou a studna pak zásobovala vodou i samotnou školu.

Mezi těmi, kteří podali rozpočet ke stavbě letního koupaliště, byli také stavitelé školy, architekti V. Vondrášek

V současné katastrální mapě vidíme koupaliště ještě zakreslené

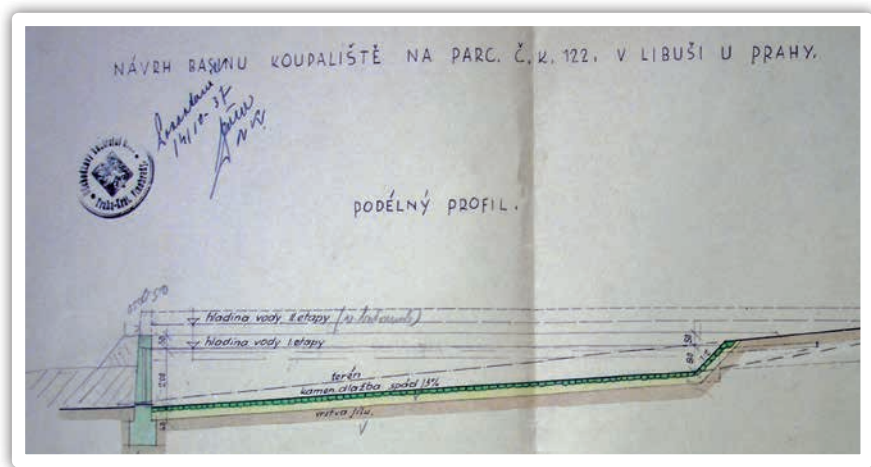
V těchto místech stála dva a půl metru vysoká hráz

a A. Klečánek, s rozpočtem necelých 77 000 Kč a zakázku získali. Cena se později po vzájemné dohodě navýšila ještě o dalších téměř 21 000 Kč.

Financování proběhlo jednak převzetím pohledávek stavební firmy obcí, jednak složením zbylých 30 000 Kč v hotovosti do České banky v Praze.

U peněžních ústavů však nebylo snadné v roce 1934 potřebnou částku získat. Obec proto vyzvala občany, aby pomohli stavbu financovat úrokováným (5%) podílem 500 Kč, který bude vrácen do 10 let. Půjčka byla zdejšími občany rozebrána a koupaliště 9. července vytyčeno. Projektoval ho opět architekt Ladi-

slav Koudelka a stavbu také dozoroval. V první fázi mělo koupaliště rozměry 40 m na délku a 15 m na šířku. Stejně široká byla hráz, která stála v údolí kolmo k budově školy (zhruba v jejím středu – hl. vchod školy), měla přepadové stavidlo se zajištěním proti zneužití a k úplnému vypuštění sloužilo cementové potrubí. Vodní plocha koupaliště měla 600 m² a obsah nádrže byl 840 m³. Hloubka u 2,5 m vysoké hráze byla dva metry a 13% spádem se snižovala až k 80 cm. Dno i boky koupaliště byly vydlážděny na jílovém podkladu. Stavba byla dokončena již 12. září 1934 a o den později předána.

Profil koupaliště se zakreslenou druhou etapou stavby na jeho rozšíření

Zvláště zajímavou otázkou bylo napájení koupaliště. Hlavním zdrojem vody byl pramen vzdálený asi 70 m nad koupalištěm s průtokem 0,1 l za vteřinu. Povrchové vody přicházely z povodí měřícího asi 0,08 km². Případný nedostatek vody měl být doplnován čerpáním vody z jímky při ústí Libušského potoka či přímo z něho pomocí hasičské stříkačky, případně zvláštním elektrickým čerpadlem.

Nikdy neuskutečněná, ale v plánech zanesená, druhá fáze stavby předpokládala rozšíření koupaliště na 60 m délky s hloubkou až 2,5 m.

„Oznamuji tímto, že jsme dodali do koupaliště vodu a koupaliště teče jako cedník,“ hlásí začátkem listopadu Bohumil Lešner obecní radě a připojuje informaci o nezpůsoblosti hasičské stříkačky a nutnosti opravy pumpy. Mnohem závažnější oprava však přišla roku 1937, kdy byl již Bohumil

Lešner starostou Libuše. Nad rámec rozpočtu zajistil s pomocí místních dělníků opravu dna koupaliště ve výši osmi tisíc korun a 1. června mohlo být zahájeno koupání.

Z připomínek okresního hejtmána, jež se některé jistě dostaly i do provozního řádu letního koupaliště, uvádíme:

- 1) „Budiž postaráno o zásobování koupaliště pitnou vodou.
- 2) Budiž stále připraveny prostředky pro první pomoc.
- 3) Opodál koupaliště budiž zřízeny záchody oddělené pro muže a ženy a opatřené žumpou. Ta budiž vždy zavčas vybírána.
- 4) Pro záchranu tonoucích budiž připraveno bidlo.
- 5) Oddělení pro neplavce oddělit.
- 6) Osobám, které jsou postiženy zjevnými nakažlivými chorobami, přístup do koupaliště dovolen není.

- 7) *Každý koupající jest povinen před použitím koupaliště se řádně pod sprchou umýti.*
- 8) *V koupališti nesmí býti používáno mýdla.*
- 9) *Nad koupajícími budiž postaráno o stálý spolehlivý dozor.“*

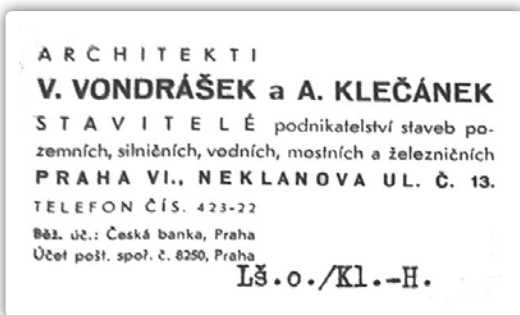
I přes tato opatření se v koupališti stala tragédie. Podle vyprávění pamětníků zde někdy po roce 1937 nešťastnou náhodou utonul mladý pán Pleticha, který měl před svatbou. Údajně se šel koupat s kamarády a život ho stál skok z hráze koupaliště do vody. Co přesně se stalo, kroniky nezaznamenávají. Mohlo jít například o zástavu srdce, neboť pamětníci uvádějí, že voda byla v koupališti v údolí vždy studená.

Toho využívali žáci, kteří cestou domů kolem koupaliště chodili. V létě se svlažili rovnou po vyučování a i oni se někdy topili. Vždy se je ale podařilo zachránit. Avšak i přesto bylo po suchém létě roku 1947 rozhodnuto, že letní koupaliště bude z bezpečnostních důvodů uzavřeno a bylo vypuštěno úplně. Jaký vliv na rozhodnutí měl technický stav, ne-

boť problém s nedostatkem či únikem vody od postavení přetrvával, známo opět není. Ještě v 50. letech, tak jako po celou historii koupaliště se na něj žáci chodili po zamrznutí klouzat nebo jak někteří uvádějí, „jezdit na krách ledu“. Později se v koupališti objevil žabinec, vyschlo a zarostlo pomněnkami a především blatouchem. V rámci panelové přístavby školy v letech 1983–1988 pak bylo zavezeno zeminou a terén zcela zarovnan. Dnes prostor zarůstá křovím a mladými stromky.

*„Když bylo pěkně tak jsme si taky se spolužákama zašli k rybníku se vykoupat nebo v zimě zabruslit na Šeberák nebo zasáňkovat, my jsme toho měli v okolí docela dost na zába-
vu, ale měli jsme málo času, protože bylo hodně práce doma, např. jsme obraceli seno a starali se o naší kozu (když byla válka, většina lidí měla kozu, protože z přídělů nebylo moc potravin a mlíka byla 1/8 litru pro dospělého), ale jinak jsme byli furt ve vodě – jak kachny [...]“ (Božena Jokešová, rozená Skřivanová, *1926)*

Vizitka stavitelů školy
a letního koupaliště

Výuka v moderní škole (1933–1938)

„Dne 1. září 1933 dostavil se den nad jiné významný. Započalo vyučování v nové škole, v pěti třídách s celkovým počtem 131 žáků a žákyň, z toho pak bylo 69 dítek z domů stojících na katastru obce Kunratic, avšak v malé blízkosti naší školy.“

Škola v Libuši po otevření ještě samostatná nebyla. Náležela pod kunratickou školu. Proto se i první školní den děti shromáždily v Kunraticích, kde byly rozděleny a dostaly školní pomůcky. Až 2. září bylo řídicím učitelem (ředitelem) kunratické školy Josefem Fišerem zahájeno vyučování

na Libuši. Josef Fišer v proslovu uvítal zástupce obce i školního výboru a dětem odevzdal školu k užívání.

Osamostatnění či tzv. vyškolení libušské školy proběhlo 1. ledna 1934. Na nově zřízené obecné škole s třemi postupnými třídami (ročníky) se začalo učit v pěti třídách o dva dny

První učitelský sbor libušské školy. Zleva stojí: Josef Míka, František Hýbner a Stanislava Sobotová, zleva sedí: Zdena Míková, Vojtěch Bezucha a Antonín Mertlík

Žáci se svým učitelem Vojtěchem Bezuchou

později. K mladému učitelskému sboru popsanému na fotografii je třeba ještě připomenout, že z valné většiny přišli jeho členové po krátkém působení z kunratické školy. To byl případ i učitele Antonína Mertlíka, který pak působil na škole celá třicátá léta. Z Kunratic také docházela na Libuš učit náboženství katolické Stanislava Sobotová a náboženství československé Václav Rataj. Ženské ruční práce vyučovala Zdeňka Míková. Děti se učily také krasopis, vaření ve cvičné školní kuchyni a pěstovaly květiny a zeleninu na školní zahradě zřízené koncem února 1934 o rozloze 150 m².

Ještě v půlce ledna navštívil školu ministerský rada ministerstva školství a národní osvěty, bývalý

kunratický učitel a autor knihy Čtení o Novém hradě a Kunraticích Cyril Merhout. Pravidelně byly konány kontroly školního inspektora Ferdinanda Černého, který školu popisoval jako moderní, ve třídách vybavenou elektrikou i vodovody, splachovacími záchody a prostornými chodbami. Chyběla ještě vybavená knihovna a ohrazené hřiště. V zimě se chodilo cvičit do sokolovny.

V březnu roku 1934 do školy nastoupilo 35 dětí z části Libuše, která katastrálně náležela Kunraticím, a počet dětí tak dosáhl 169. První třída proto byla rozdělena na dvě oddělení. V dubnu libušská zubní lékařka MUDr. Šťastná-Pohlová všem dětem prohlédla chrup a shledala, že většina dětí ho má špatný a že nemají

Vzácná fotografie ze sáňkování u školy. Na snímku jsou zachyceny libušské děti a jejich rodiče v roce 1933. Většinou se chodilo sáňkovat na kopec od dnešní ul. Meteorologická směrem k tehdejšímu letnímu koupališti.

ani vlastní kartáček na zuby. Později proběhlo ještě očkování dětí.

Koncem školního roku žactvo navštívilo představení „Zem spieva“ v kunratickém biografu. Na promítání chodili žáci také na Libuš do sokolovny. Jak často není jisté, kronika zmiňuje jedno představení ročně. Například v říjnu roku 1937 navštívili film „Pohřeb prezidenta Osvoboditele“. Jezdilo se také na různé výlety, hlavně po českých hradech a zámcích, například na dvoudenní výlet na hrady Žebrák, Točnick a Křivoklát nebo na Bezděz a Doksy nebo Konopiště. Žáci na-

vštívili také zoologickou zahradu. Chudším žákům byly výlety hrazeny ze speciálního fondu zřízeného pro tyto účely. Peníze do něj putovaly například z dobrovolného vstupného ze žákovských představení. Ty děti pod vedením učitelů navštívily k různým oslavám a příležitostem. Konala se písňová odpoledne nebo večer národní písně (26. ledna 1935) a vzpomenuka bývala výročí skladatelů Smetany, Dvořáka a Mozarta. Zvláštní pozornosti se vždy dostávalo výročím prezidenta republiky T. G. Masaryka, a to i po jeho smrti, která je v kronice s popisem

pohřbu zvlášt zevrubně zachycena. Oslavy provázely také výročí republiky 28. října a pravidelně také svátek mistra Jana Husa, jehož oslavou se končil školní rok. (Pálily se ohně „Na Vrškách“ v okolí dnešní meteorologické stanice. Tento zvyk přetrval až do 50. let.) Škola odebírala časopisy Líza, Dorost a Naše práce.

Přestože nová budova písničné školy byla rovněž otevřena v roce 1933 (říjen) a kunratická škola otvírala novou měšťanku v roce 1935, počet dětí v obcích za hranicí Prahy rostl. Na měšťanské škole v Kunraticích byly učebny přeplněny, a tak tři

třídy byly umístěny v suterénu libušské školy. Učebny byly vybaveny novým nábytkem a vedle zahrádky byla zřízena také úschovna kol. Ve školní budově byl z jedné třídy zřízen byt.

V září roku 1937 onemocnělo 11 žáků spálou a záškrtem a ve dnech 4.–12. října bylo přerušeno vyučování. Dne 22. června 1938 žactvo zdejší školy sebralo po třídách na obranu státu 140,50 Kč a zaslalo ji jubilejnímu fondu na obranu státu. V tento den byl také vzhledem k X. všesokolskému sletu ukončen promluvou o mistru Janu Husovi školní rok.

Cesta ke škole a její ještě nezalesněné okolí

V roce druhé republiky (1938–1939)

„Ještě malou příhodou – tehdy ve škole ještě nebyly zakázané tělesné tresty. A tak rákoska nebo pravítko měly denně pohotovost. Zlobivé děti stály buď v koutě, nebo klečely na stupínku s předpaženými rukama a na nich bylo pravítko. Také rákoska v ruku učitele a rána do dlaně nebo přes prsty nebyly výjimkou [...].

*Učitel chodil po třídě a vykládal učivo. Rákosku položil na první lavici. Tam se jí zmocnila jedna žákyně a poslala ji po lavicích dozadu, kde ji někdo rozlámal [...]. Učitel, když na to přišel [...]. (Jiřina Braunová, *1929, JANOŠÍKOVÁ, O.: Pamětní sborník, s. 16–17.)*

Ve školním roce 1938 i na školu dolehly dramatické události druhé republiky. Svátek 28. října byl zrušen. Mobilizace ve dnech 23. 9. – 23. 11. povolala řídícího učitele A. Mertlíka a jeho třída byla rozdělena do obou sousedních tříd. Z Libuše bylo mobilizováno celkem 85 otců školních

dětí. „Podle výnosu z 9. prosince 1938 jest v každé učebně zavěsiti na čelném místě kříž s ukřižovaným Kristem.“

„Dne 19. prosince byl veliký mráz s ledovým větrem. Poněvadž teplota v učebnách nedosáhla ani 5 stupňů, nebylo vyučováno po celý den.“ Toho dne ovšem navštívil školu zemský školní inspektor, který prohlédl část sešitů a bez inspekce odjel. Inspekci provedl až 27. ledna následujícího roku.

Břežnové události roku 1939 líčí školní kronikář věcně, leč jeho rukopis je podivně roztřesený. Vybraná slova („Protektorátu“) jsou pak skutečně zvláště provedena. O zprávě tzv. mezi řádky zde nemůže být pochyb. Školní kronika v těchto letech plně supluje kroniku obecní, která je od roku 1938 zapsána dodatečně po skončení druhé světové války.

Učitelský sbor roku 1938–1939

Jedna z tříd školy ve školním roce 1938–1939

Dne 6. června 1939 bylo zřízeno rodičovské sdružení. Během následujících prázdnin se rozšířila dětská obrna a začátek školního roku byl postupně posouván až na 9. října pro měšťanskou školu a až na 16. října pro školu obecnou. Učitelé v této době pomáhali na obecním úřadě při vyživovací komisi.

Tradiční svátek 28. října byl definitivně zrušen stal se obyčejným pracovním dnem.

Dne 18. listopadu 1939 byla na Libuši zřízena samostatná měšťanská škola a 1. prosince zahájila vyučování se třemi ročníky. Školy byly tedy v budově dvě. Ředitelem tzv. „měšťanky“ se stal Josef Loucký. Ten však vzápětí nastoupil na místo okresního školního ředitele ve Vysokém Mýtě a od roku 1942 se objevil jako

inspektor také na Libuši. Ředitelem školy byl pak ustanoven Václav Ambrož z Českých Budějovic. Řediteli na obecné škole se říkalo řídicí učitel a někdy v této době jím byl ustanoven učitel Kryčkovský. Později o jeho působení vyprávěl jeden z dlouholetých ředitelů měšťanské školy, Jaroslav Kříž: „*Za nacistické okupace naší země byl jeden čas dosazen na obecnou školu řídicí rusínské národnosti, utečenec ke konci války, který sympatizoval s Němci a dělal nesnáze učitelům na měšťance. Stalo se jednou, že některý žák z vyšší třídy vyryl do zdi na chodbě nápis 'Hitler je vůl'. Ten řídicí to udal Němcům, všichni učitelé byli vyšetřováni a nakonec přeloženi na venkov na různé školy.*“ (JANOŠÍKOVÁ, Olga: *Pamětní sborník*, s. 27)

Těžká doba okupace (1939–1945)

„Milé děti II. ročníku 1939–1940! Sázeli jsme kolem školy ovocné stromky. Vy první jste přispěly darem 80 korun na zakoupení 5 stromků. Ukázaly jste tak všem, že ne slovy, ale jen činy bude vzkvétat naše vlast. Až budete jednou velké a zastavíte se u školy, do které jste chodily, s pýchou se budete ohlížet na stromky, které jste samy sázely.“

Začátkem školního roku 1939–1940 proběhla revize obrazů, učitelské i žákovské knihovny a učebnic a „závadné“ věci byly sepsány a odstraněny. Učebny pak byly vyzdobeny aktuálními vlajkami protektorátu a Říše.

Jak to vedení školy neslo, možná ilustruje i chladný zápis z oslav výročí Protektorátu.

„Z rozkazu [...] bylo 15. března 1940 vzpomenuo 1. výročí zřízení Protektorátu Čechy a Morava.

Takto vypadaly učebny v roce 1941

Kolorovaná fotografie žačky
Zdeňky Vrnátové, rozené Troničkové
(kolem roku 1940)

Žactvo s učitelstvem se shromáždilo na chodbě v I. patře a vyslechlo úřední, příležitostný proslov správce školy, jakož i nařízení o účté k symbolům Říše.“ Poté šli žáci domů.

Již dříve, 11. ledna 1940, začala na škole stravovací akce. Rodičovské sdružení 70 chudým a potřebným dětem ve vyučovacích dnech rozdělovalo polévku a chléb.

V dubnu pak děti vysazovaly 25 zakoupených ovocných stromků kolem školy.

Dočasné prostory našla ve škole namísto jedné z prvních tříd školka, která na Libuši začala fungovat od 3. května 1940. Přihlásilo se do ní 45 dětí. První třídy školy ovšem musely mít zavedeno střídavé vyučování.

Od 1. září 1941 přišlo nařízení staré kroniky uzavřít. Nový ředitel a zároveň kronikář měšťanské školy Josef Krupka se na počátku nové knihy školní kroniky vyjádřil: „*Poněvadž v některých školních kronikách by se případně mohly vyskytnout záznamy, které by byly v rozporu se změněnými státoprávními poměry, dosavadní kroniky se zapečetí, uloží a bude se psáti do nových. Tak učiněno a zdejší ředitel musel psáti kroniku tak, aby odpovídala [...].“ Že je tento záznam dopsán až dodatečně, naznačují jeho poslední slova: „[...] a od květnových revolučních dnů píše svobodně.“*

Druhý díl školní kroniky byl však založen výhradně pro školu měšťanskou, později hlavní či střední a obecná škola je v něm zmíněna jen okrajově. Školní rok 1940–1941 pak jako vůbec jediný ze zápisů z historie školy chybí zcela. Je to zřejmě dáno nejen uzavřením prvního dílu školní kroniky, ale i aférou vyvolanou bývalým řídicím učitelem Kryčkovským.

S novým školním rokem 1941–1942 přišel na školu úplně nový učitelský sbor, který se v následujících letech velmi často a z velké části měnil tím, jak byli učitelé i v průběhu roku překládáni mezi školami. Třídy byly také nově rozděleny na chlapecké a dívčí.

Měšťanská škola byla přejmenována na hlavní školu a přeměněna na újezdní, což znamená, že do její spádové oblasti nyní patřily kromě

Sázení ovocných stromků kolem školy s panem učitelem Vlčkem
ve školním roce 1939-1940

celé Libuše také Písnice, Cholutice a Hodkovice. Navštěvovali ji ale také chlapci z Dolních Břežan, Zlatník nebo dosti vzdálené Libně a Libře.

Velkou změnu prodělaly slavnosti, respektive slavnostní dny, které byly zcela poplatné politické situaci. Stále se chladně odbývaly v chodbě školy za formálních proslovů nebo poslechem rozhlasu a odchodem žáků domů. Patřilo sem již zmíněné výročí Protektorátu, narozeniny Adolfa Hitlera nebo Emila Háchy.

Ve školním roce 1944–1945 hlavní škola vyučovala v Písnici, obecná na Libuši v restauracích U Hertlů, U Slabů, U Eimů nebo v Sokolovně, kde také bývala restaurace. „*Budovu hlavní školy zabralo mužstvo zbraní SS, a proto se děti zdejší hlavní školy*

vyučují v budově obecné školy v Písnici. Vyučování je polodenní, střídá se se školou obecnou.“

Následkem odchodu učitelů (Jaroslav Kříž od září totálně nasazen v Roudnici, Václav Fejt na stavbu ve Vysočanech a Vladimír Lindner na štěchovické přehradě) došlo ke spojení první a druhé třídy.

„*V září, říjnu i listopadu přeletěla zdejší obec i několikrátě během týdne nepřátelská [spojenecká] bombardovací letadla. Letěla vždy na Prahu, na kterou shozeny byly poprvé dne 15. listopadu v blízkosti holešovické elektrárny trhavé bomby.*“

Vánoční prázdniny pak byly prodlouženy až do 3. dubna. Děti chodily do školy jen v sobotu pro úkoly a vysvědčení obdržely v půlce února.

Od tohoto místa ředitel Krupka píše záznam se zpožděním a vysvětluje: „Už se mi nechtělo psátí ty nucené oficiální zprávy k 15. 3, 20. 4.“ Následně popisuje bombardování Prahy a dostává se až k detailnímu popisu událostí květnových dnů. Dne 5. května 1945 učitelé ve škole dětem rozdávali úkoly a potom v písnické škole poslouchali rádio. „Zatím v Libuši chtěli se občané zmocniti školy, která byla jako nemocnice a skladiště hlídána SSmány.“ To se nakonec povedlo, ale stahující se Němci od Benešova obsadili celou obec a o život přišel mladý Rudolf, který byl při návratu z Prahy postřelen a poté dobit. Všichni libušští muži pak

byli přes noc uvězněni v Sokolovně. Údajně je chtěl jeden z důstojníků nechat všechny postřílet, ale jeden z jeho kolegů ho zastřelil. Odpoledne pak Říše kapitulovala. Když 9. května přijelo od Benešova ruské vojsko, propuklo radostné vítání. Bohužel v místě U Tří svatých se po hladkém asfaltu či větvích bezu, kteří na ně lidé házeli, smykl tank do příkopy a o život přišly dvě děti Černíkovi a Antonie Kohoutová, rozená Černá. Jestli nechal velitel tankistu na místě skutečně zastřelit, se zatím ověřit nepodařilo.

Osvobozená škola byla odevzdána a opravena pro vyučování v nastávajícím školním roce 1945–1946.

Dolní řada zleva: Květa Válová, neznámá z Břežan, Horníčková, neznámá, Zdeňka Vrňatová, Koudelková, Čechová. Vpravo se před focením marně schovává učitelka Marie Balíková, učitel Karel Černý a zády je otočený nejspíše Jaroslav Kříž

Nové naděje v novém režimu (1945–1949)

„Pořádali jsme různé závody v ježdění na zábradlí. Těšili jsme se na 1. duben, abychom vyvedli učitelům nějaký ten apríl.“ (Alena Langmüllerová, *1947, JANOŠÍKOVÁ, Olga: Pamětní sborník. s. 30.)

Od roku 1945 byly třídy opět smíšené. Učitelský sbor se stále často měnil. V listopadu 1945 na škole učil ruský jazyk legionář Rudolf Smrčka. V roce 1946 byla 5. třída obecné školy zařazena do 1. ročníku školy

měšťanské. Rodičovské sdružení společně pro obě školy zakoupilo klavír.

V následujících letech se toho na škole odehrálo opravdu mnoho a kronikáři to neváhali zcela podrobně zachytit. V této době děti začaly opět jezdit na výlety, například do Kutné Hory, Lán, na Šumavu, Vysokých i Nízkých Tater. Koncem srpna 1947 bylo dokonce 15 dětí na týden na chmelu v Chodounech u Roudnice.

Znovu se proměnila sestava oslav. Byl obnoven 28. říjen, byla slavena Velká říjnová revoluce v Rusku, narozeniny Klementa Gottwalda a J. V. Stalina a připo-

Čtvrtá třída
„měšťanky“
na třídním výletě
na Šumavě u Černého
jezera v červnu 1946

mínáno bylo také úmrtí V. I. Lenina. Později přibýlo i výročí února 1948, který na libušské škole proběhl beze změn. Vyměněn byl při té příležitosti jen okresní školní inspektor.

„Na výzvu školního lékaře uzavřena na 3 dny učebna I. ročníku, protože se v I. ročníku objevily spalničky a plané neštovice. Množící se případy infekčního onemocnění donutily školního lékaře, že dal školu jeden den desinfikovati.“

Lyžařský zájezd na konci ledna proběhl za nepříznivého počasí a tak děti mohly ukázat své lyžařské umění až o měsíc později při školních závodech v Písnici a Choluticích. Herecké umění pak žáci prezentovali provedením divadelní hry „Chlapci z Rybářské ulice“. Děti se také zapojily do tzv. národní směny, v rámci které se upravovalo okolí školy a sbíraly odpadky. Škola se také účastnila prázdninového mimořádného sběru železa a chmelu. V průběhu roku se pak sbíraly léčivé byliny a láhve.

Začátkem školního roku 1948–1949 byla rozšířená dětská obrna natolik, že se začalo vyučovat až 31. září. Děti učila rodilá Ruska. V březnu 1949 byla ustanovena z měšťanské či hlavní školy škola střední s novými učebními osnovami.

„Dne 24. 5. 1949 zemřel ředitel zdejší školy pan Josef Krupka, který zde byl od roku 1941. Ukončil dobrovolně svůj život ve věku 59 roků utopením ve Vltavě u Karlova Mostu v Praze.“ V zápisech kroniky pak pokračoval jeho nástupce Jaroslav

Kříž, který jeden čas vedl také kroniku obecní.

Kroužky: fyzikální, tělovýchovný, vaření a dramatický. Poslední jmenovaný vedl oblíbený učitel českého jazyka Václav Kamelský. Další byly matematický, technický, literární, které však byly později zrušeny a nahrazeny doučováním českého jazyka a matematiky pro slabší žáky. Kroužky pro žáky byly často obměňovány, takže například v roce 1952 byly pouze dva: hornicko-chemický a československo-sovětského přátelství.

V dubnu 1948 děti pomáhaly zalesňovat okolí školy, kde bylo podle kronikářského zápisu nasázeno 15 000 stromků. V roce 1950 celá škola hojně navštěvovala divadelní představení v Praze.

Začátkem školního roku 1949 byl opuštěn systém tříd a zřízeny byly pracovní fyzikální, technická, jazyková a společenských nauk. Tento systém se i přes časté stěhování žáků osvědčil, nicméně následující rok musel být opuštěn, neboť bylo 6 tříd s žáky a k dispozici jen 5 učeben. Zavedeno bylo proto střídavé odpolední vyučování, které se protáhlo až do 17 h, takže nebyl čas na brigády ani nacvičování besidek. Z poloviny jediného kabinetu se udělalo skladiště potravin pro školní stravovnu a inventář tělocvičny se ukládal na půdu školy.

Nedostatek prostoru se již v roce 1949 začal projevovat naplno a školu trápil až do roku 1958, kdy byla přistavena tzv. školička.

Nedostatek prostoru (1949–1956)

„Stále více je zřejmé, že školní budova je pro dvě školy (střední a národní) malá. Nemá tělocvičny, jídelny, chybí kabiny, skladiště, sklep, druhá ředitelna a šatny.“

Přesto se škola ve všech směrech rozvíjela. V polovině října byl založen ovocný sad. Dobrovolnými brigádami žáků mimo vyučování bylo zasazeno 80 stromků a později upraveno provizorní hřiště za školou na volejbal.

„V listopadu započala svoji činnost školní stravovna [...]. Bylo koupeno nádobí a různé kuchyňské náčiní. Vařilo se ve školní kuchyni, kde žáci též jedli. Započato bylo s 32 obědy a 50 polévkami, které se podávaly

Čtvrtá třída s paní učitelkou Miladou Květoňovou ve školním roce 1955–1956

V hodině paní učitelky Marie Muzikářové po roce 1956

o přestávce. Stravovna byla zřízena hlavně pro přespolní žáky, protože se jich přihlásilo málo, byli přijímáni i domácí. [...] Děti byly velmi spokojeny a počet strážníků stoupal.“
V roce 1952 měla stravovna již 230 žáků a 4 kuchařky.

V roce 1950 byly nově pořízeny rolety, pingpongový stůl a rozmnožovací stroj. Ustanoven byl okresní školní lékař a všichni děti byly prohlédnuty zubařem a rentgenovány. Finanční hospodaření škol bylo převedeno na stát a spravováno prostřednictvím místního národ-

ního výboru. Poprvé byly zavedeny závěrečné zkoušky (komise: ředitel, učitelé, zástupce okresního národního výboru) a rozmístování žáků dle naplánování ONV. O rok později obdrželi žáci poprvé žákovské knížky. V této době probíhaly výrazné změny i v obci (vyasfaltování Libušské silnice, zřízení jeslí, zaveden chov hrabavé drůbeže a mnoho dalšího.)

Dne 1. září 1951 proběhlo přiřkolení Dolních Břežan a Lhotky. Škola tak měla již 7 tříd střední školy a 5 tříd obecné školy na 9 učeben. O rok později již bylo tříd třináct.

Nejvyšší ročník (mezi lety 1952–1955). Vlevo stojí školník Václav Bernard, vpravo ředitel Jaroslav Kříž a vlevo od něj sedí učitelka Ema Lindnerová.

„V suterénu byly 3 třídy a kabinet; v přízemí bylo nalevo vedení a napravo třídy, byt školníka; v patře byly 3 třídy, záchody, kabinet a jídelna; na půdě byla sušárna bylinek (také se zde pěstovaly).“ (z vyprávění bývalých žáků).

Ve školním roce 1953–1954 proběhl přechod ze systému 9 školních roků na 8 a třídy začaly být napříč oběma školami číslovány od jedné po osmou.

Jedenkrát měsíčně se promítal ve škole film. Děti jezdily na výlety (do zoo a parníkem do Roztok) a na lyžařské zájezdy.

V roce 1953 byla zřízena družina, zavedena byla minutová cvičení, tzv.

fysminutky, a před osmou hodinou ranní rozcvičky před školou.

V roce 1954 se celý rok o hodinách tělesné výchovy nacvičoval program první celostátní Spartakiády. 25. června 81 žáků cvičilo přímo na Strahově. *„Po ukončení školního roku byla škola určena jako ubytovna pro I. celostátní Spartakiádu s kapacitou 275 lůžek.“*

Z kroužků v roce 1955 byly provozovány mičurinský (péče o školní zahradu a sady), letecko-modelářský, filatelistický, pěvecký, dívčích ručních prací a technický.

V tomto školním roce vyučovalo na škole 15 učitelů, ale pouze ředitel

Jaroslav Kříž a dlouholetá učitelka prvních tříd Zora Tichá pocházeli z Libuše.

„Na druhém stupni byl velmi oblíbený pan profesor Bartůněk, který uměl krásně vyprávět veselé i pikantní historky o českých panovnících, paní učitelka Lindnerová (matematika) a zcela mimořádný pan profesor Novák – učitel českého jazyka, který při každém vstupu na hodinu češtiny už od dveří rozdával žákům cedulky

– doplňovačky s pravopisnými ‚chytky‘. Jeho poznámky na účet méně zdatných češtinářů ‚hrůza, svrab a prašivina, sedni, pět‘ jsou nezapomenutelné a také při pozdějších setkáních spolužáků všichni svorně prohlašovali, že ve všech dalších školách i učilištích neměli s češtinou žádné problémy, a i když se tenkrát před jeho hodinami trásli, teď na ně s láskou vzpomínají.“ (Bohumila Simonová, rozená Lešnerová)

ČESKOSLOVENSKÁ REPUBLIKA

Osmiletá střední škola v Libuši,
okres Praha východ

Třída I. Postup, ročník 1. Čís. tříd. výkazu 1 Škol. rok 1955/56

VYSVĚDČENÍ

Jméno a příjmení: František Brůha

Data narození: den 23. měsíc srpen rok 1949.

místo Praha 5. ob. okres Praha

Národnost: česká Státní příslušnost: československá

	I. pololetí	II. pololetí
Chování		1
Prospěch v povinných předmětech:		
Český jazyk		1
Ruský jazyk		-
Dějepis		-
Zeměpis		-
Matematika	1	1
Přirodověda		-
Tělesná výchova		1
Krevlení		2
Hudební výchova		2

PT 3458 - 1955 Form. schéma. 870 - Pr. 1-6, pomozek státn. - 2182

Vysvědčení z první třídy školního roku 1955–1956

S přístavbou školičky (1956–1958)

„Koncem roku 1956 oznámil ONV, že by bylo možno žádat o povolení přístavby školy v rámci akce ‚Z‘, tj. svépomocí (brigádami) občanů. Této možnosti se ihned chopilo ředitelství školy a za pomoci SRPŠ zorganizovalo upisovací akci na závazky brigádnických hodin. Tímto způsobem bylo brzy získáno na 10 000 pracovních hodin zdarma [...] nejvíce z Libuše, ale také z příškolených obcí [...].“

Dne 16. března 1957 vytyčila ustanovená stavební komise místo a trasu stavby a začalo se s kopáním základů a sklepů pod kuchyní. „Potom se pracovalo každou sobotu odpole-

dne a v neděli dopoledne. Průměrně bylo na brigádě vždy kolem 16 lidí. Jen tři zedníci pracují za plat.“ Organizace celé akce se ujal předseda MNV Ludvík Kubeš, který orga-

Školička těsně po dostavbě v létě roku 1958

Na klavír hraje paní učitelka Miloslava Radová (po roce 1957)

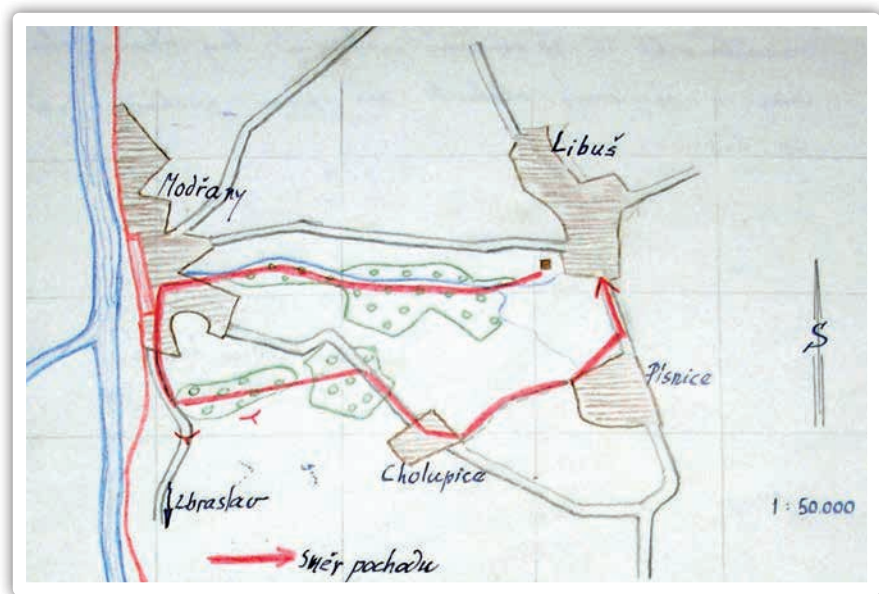
nizoval práce, opatřoval materiál a odpracoval nejvíce brigádnických hodin. Dozor na stavbě pak zastával školník Václav Bernard. Do léta byla stavba již dva metry nad zemí a pokračovalo se i přes prázdniny. Dostavěly se zdi a střecha. Odpracováno bylo 6 000 brigádnických hodin. Zbývalo ještě vnitřní zařízení. Rozpočet celé stavby byl 205 000 Kčs.

Dne 10. října 1957 postihla žáky i zaměstnance epidemie (asijské) chřipky. Onemocnělo postupně skoro 75 % dětí a někteří učitelé. V tomto roce školu navštěvovalo 452 žáků, z toho 267 z Libuše, 77 z Písnice

a vyšší ročníky také 14 žáků z Hodkovic, 26 ze Zlatník, 1 z Cholupic, 51 z Dolních Břežan a 15 z Prahy. Čtyřikrát ročně se konala pochodová cvičení s brannou tematikou.

V březnu 1958 se pěvecký soubor v rámci soutěže Dětské umělecké tvořivosti prozpíval až do krajské soutěže, kde získal první cenu, pianovou harmoniku.

Zahájení školního roku 1958–1959 bylo zvláště slavnostní, protože byla současně předána do užívání i nová stavba tzv. školička. Novou budovu po roce a půl víkendových brigád otevřel hlavní vedoucí stavby

Jedna z mapek pochodu v rámci tzv. branných dnů

a nejpilnější pracovník, předseda MNV Ludvík Kubeš.

Do školičky se přestěhovala kuchyně, která měla k dispozici vlastní vchod a sklepení. Byla zde také jídelna a učebna 1. třídy, která měla nižší lavice i židličky. Pamětníci uvádějí, že v chodbičce u vchodu byly po stranách lavice coby šatna a v budově snad nechybělo ani sociální zařízení. Přestěhováním kuchyně se uvolnilo místo ve škole a tento prostor byl předělán na třídu. Jak popisuje školní kronika: „Přístavbou tedy přibýly vedle kuchyně a jídelny další 2 třídy, 2 kabiny a do 1. 11. přístavěna ještě za školičkou dílna (jen

4 x 7 m). Tím se ve škole značně uvolnilo a na střídání zbyly již jen 2 třídy.“ S novými prostory vznikl i nový pracovní půl úvazek pro zimní topné období, které získal manžel paní školnice pan Karel Vlček, pozdější školník. Dosavadní a první školník Václav Bernard odešel po dostavení školičky a po 25 letech služby do důchodu (†1959).

Na škole v této době působilo 17 učitelů (4 muži) a ve výuce byl kladen důraz na spojení teorie a praxe (praktická cvičení, laboratorní práce). Ve školním roce 1959 byla opět otevřena devátá třída (do 15 let). V květnu 1960 se začal budovat

podél silnice z Libuše ke škole chodník, opět v rámci akce Z. Jeho stavba však pokračovala pomalu. V roce 1960 byly otevřeny kroužky fotografický, technický, pěvecký, mičurinský a včelařský, který měl k dispozici dva včelíny.

„Na školním pozemku se pěstovaly léčivé byliny – heřmánek, měsíčky, sléz, levandule –, které se pak sušily na půdě ve škole, napytlovaly a prodaly do sběren. Dokonce škola vlastnila i malý zahradnický traktůrek.“
(Helena Melicharová, *1950, JANOŠÍKOVÁ, Olga: Pamětní sborník. s. 34.)

Víkendové brigády dobrovolníků v rámci Akce Z – stavba tzv. školičky

Pod taktovkou strany (1958–1968)

„Rozhodnutím strany a vlády budou všechny učebnice a školní potřeby žáků zdarma. Aby se částečně ušetřilo vydání státu, byly dobrovolně odevzdány všechny učebnice žáky škole. Po výběru bude asi 50 % těchto učebnic dáno příštím žákům, 50 % bude nových.“

Ve školním roce 1960–1961 měli žáci po vstupu do třídy připraveny na lavicích všechny učebnice a školní pomůcky.

Od 60. let v kronice čteme nejen o pionýrské organizaci, účasti školy na různých obecních oslavách nebo exkurzích tříd a promítání filmů, ale také o závazcích, které nad rámec

svých povinností žáci a učitelé přijímali. Jednalo se o různorodé aktivity. Učitelský sbor tak vedl obecní knihovnu, kroniku, dozoroval nedělní divadelní představení apod.

„Letošním školním rokem počínaje byla výnosem ministerstva školství zrušena klasifikace v 1. a 3. čtvrtletí. Bude prováděna tedy jen v pololetí

Jedna z mála fotografií libušské školy v 60. letech, rok 1967

Po pravé straně je patrná pěší cesta ke škole a za ní část školních pozemků. Místnosti ředitelny a učitelské sborovny v prosklené části zanikly přístavbou v 80. letech, která změnila i výškové poměry údolí.

a na konci školního roku. Vneslo to značné ulehčení do práce školy.“ Do této doby dostávaly děti školní vysvědčení čtyřikrát do roka.

Pod vedením učitele Štíky byly v dramatickém kroužku nacvičovány divadelní hry. Patří sem i „Princezna Pampeliška“ a pohádka „Popelka“ z roku 1962. Celkem byla sehraána 4 představení pro dospělé a 7 pro žactvo zdejší školy i z okolí. Po odchodu učitele Štíky se nástupce nenašel.

Sdružení rodičů zakoupilo pro školu novou rozhlasovou ústřednu a magnetofon. Při výuce se užívalo

filmu, diafilmu, gramofonu a magnetofonu. Nakonec byly do všech tříd zavedeny magnetické tabule. O rok později bylo pořízeno druhé piano, přenosné rádio a v chemickofyzikální pracovně byl instalován rozvaděč elektrického proudu o nízkém napětí a proud rozveden do všech žákovských stolků. V dalším roce byl získán promítací aparát Club a kalkulační přístroj.

V roce 1964 odešla ze školní jídelny kuchařka Marie Bernardová, žena bývalého školníka a pamětnice výstavby školy.

V roce 1965 zapisuje do nové knihy

školní kroniky nový ředitel Miloslav Lang. Škola má 29 zaměstnanců a 385 žáků v 14 třídách s 11 učebnami.

Po mnoha letech se v únoru 1966 všechny 8. třídy zúčastnily zimního výcvikového lyžařského zájezdu v Krkonoších na Labské louce u Špindlerova mlýna. Lyžařské kurzy v následujících letech pokračovaly.

V roce 1967 byly zavedeny volné sudé soboty a jedenáctidenní cyklus se osvědčil. Od 1. ledna 1968 byla Libuš i škola spolu s Modřany, Kunraticemi a Chodovem přerazena z okresu Praha-západ do obvodu Praha 4.

První hra – Kvapilova „Princezna Pampeliška“ – byla sehrána 23. a 24. dubna 1962 dramatickým kroužkem pod vedením pana učitele Jaroslava Štíky v sokolovně. Zleva stojí Jindřiška Kalinová, Slavomír Farář, Hošková, Ivana Kadlecová, rozená Brůhová, Jan Žaloudek, Lehovec, Věra Brůčková. Zleva klečí: Zdeněk Arnošt, Milena Klinková, s šátkem sedí Miluše Koprivová, Milan Šťastný, neznámá.

Normální normalizace (1968–1983)

„Letošní školní rok byl zahájen [...] v citlivé, složité situaci, kdy vojska pěti spřátelených socialistických států vstoupila na naše území, aby tak pomohla zajistit naši nastoupenou cestu k socialismu. Díky velmi dobré spolupráci [...] jsme se všichni místo neplodných a malicherných debat zaměřili na intenzivní pracovní úsilí, na pořádnou výchovu a vyučovací práci. Chceme tak všichni tímto úsilím nejvíce prospět našim dětem, naší vlasti, celé společnosti.“

V roce 1968 byla vyasfaltována část plochy před hlavním vchodem.

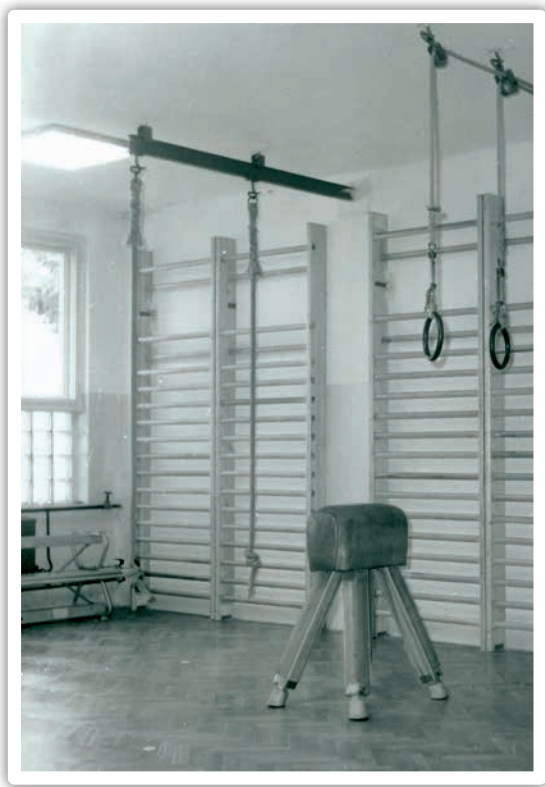
V roce 1969 se na škole ve třech případech objevila žloutenka, ale díky včasným dezinfekčním opatřením se nerozšířila. Zimní prázdniny

byly vzhledem k tuhé zimě prodlouženy do 18. ledna.

„Vytkli jsme si za cíl, že budeme jako socialistická škola ve své výchově vzdělávací práci plnit úkoly školské politiky našeho socialistického státu.“

Nová přístavba školy spojující starou budovu s tzv. školičkou

Tělocvična začala fungovat již za mírné zimy v letech 1973–1974

účastnilo 16 soudruzek učitelek, byly všechny prověřeny kladně.“

Oslavy: „Při ideové výchově musíme stále využívat všech příležitostí [...] jež během roku máme: SNP, Den armády, VŘSR, Měsíc přátelství, výročí smlouvy SSSR-ČSSR, Leninovo výročí, Únor, MDŽ, Den učitelů, 1. a 9. květen, letos i 50. výročí založení KSČ, XIV. sjezd, MDD, atd.“

Vyučovaly se tyto předměty: český a ruský jazyk, občanská výchova, dějepis, zeměpis, matematika, fyzika, chemie, přírodopis, tělesná, výtvarná a hudební výchova, rýsování, pracovní vyučování, kurs šití a vaření, estetická výchova.

Ve školním roce 1970–1971 byla opravena střecha školy a všechny místnosti byly vymalovány. Do pěti učeben byl pořízen nový nábytek.

Na přelomu října a listopadu 1970 probíhaly na škole „důležité“ pohovory s nestraníky. *„Pohovory byly dobře připraveny a probíhaly na solidní úrovni. Celkem se pohovoru*

Cesta ke škole byla osvětlena sedmi parkovými lampami a vybaveny byly další dvě třídy nábytkem. Vyměněn byl kotel a ve třídách podlahy. Škola začíná stárnout a potřebuje soustavnou údržbu.

Začíná se rovněž plánovat přístavba tělocvičny a chodby spojující školičku, která má proběhnout opět v rámci akce Z, tedy dobrovolnými brigádami, na které bylo přislíbeno 2 395 pracovních hodin.

K 1. lednu 1973 byly na Libuši přejmenovány všechny ulice. 23. května se naši hoši účastnili celobvodního finále soutěže v kopané

a umístili se ze 34 škol na pěkném 2. místě, když po oba předchozí ročníky získali místo první.

V podzimních měsících roku 1973 byla dokončena a dána do provozu přístavba tělocvičny učebny a chodby, kterou byla připojena školička, která tak přišla o svůj výrazný venkovní vchod. Menší tělocvična mohla být využívána i bez zapojeného ústředního topení, neboť byla mírná zima. Vznikl také nový tělovýchovný kabinet. Do konce školního roku byla též dokončena učebna, zapojena voda a dodělána fasáda. Na dokončo-

vacích a úklidových pracích se podíleli také žáci.

Od školního roku 1974–1975 již byla přístavba plně užívána. Děti nemusely ztrácet čas docházením na dvouhodinovou výuku tělesné výchovy do sokolovny a měly běžné „hodinovky“. Rovněž cestování žáků mezi školou a jídelnou ve školičce již nebylo ztěžováno rozmary počasí. První třídu v novém školním roce přivítala paní učitelka Hana Klečáková z Libuše, někdejší žačka školy. Jako učitelka nastoupila na prvním stupni v roce 1968 a učila zde až do

Fotografie učitelského sboru ze školního roku 1976–1977. Zleva nahoře: Marta Jurčíková, neznámá, Božena Nechvátalová, Ema Lindnerová, neznámá. Zleva stojí: neznámá, Jana Rolínková, Marta Sinková, Miloslava Radová, Taťána Forková, Jiřina Šlehoferová, neznámá. Sedící: 3x neznámá, ředitelka Vlasta Wágnerová, vedoucí družiny Běla Majerová, Věra Faltová.

1. místo v celoobvodním finále v kopané vyhráli žáci libušské školy v letech 1971 a 1972. V následujícím roce získali místo druhé.

roku 2003. Od roku 1992 je zatím poslední kronikářkou školy.

V roce 1976 odchází ředitel Miloš Lang do důchodu a nastupuje nová ředitelka Vlasta Wágnerová. Kroniku od této doby píše učitelé.

Obvodní soutěže: Puškinův památník, Pražské vajíčko, Mladý zdravotník a Fyzikální olympiáda, ve které žáci získali třetí místo.

V rámci branné výchovy a civilní obrany byly pětkrát ročně uskutečňovány nácviky nasazování a pobyt v ochranných maskách a nácvik vyklizení budovy v případě požáru nebo vzdušného napadení.

Během celého školního roku byly prováděny rozsáhlé úpravy v celé budově. Vyměněno bylo elektrické vedení a bylo vymalováno, byly insta-

lovány nové tabule do tříd, skříně, zámky a kliky.

Pravidelně se pořádal sběr papíru a léčivých bylin.

Ve školním roce 1978–1979 byla vyhlášena mezitřídní soutěž v chování, prospěchu, pořádku a veřejně prospěšné práci. Výsledky byly vyhlášovány měsíčně školním rozhlasem a zveřejňovány na zvláštní nástěnce. Soutěž se osvědčila. V dalších ročnících byly hodnoceny i třídní nástěnky.

Na celostátní spartakiádě 26. června 1980 na Strahově proběhlo vystoupení 22 žáků 1. a 2. ročníku. Skupina byla hodnocena jako jedna z nejlepších. Cvičenci z celé republiky byli ubytováni ve škole a vysvědčení se proto rozdávalo již 13. června.

Novinkou školního roku 1981–1982 byl pobyt žáků na „škole v přírodě“. Téměř 100 žáků se na 14 dní rekreovalo v Jizerských horách (2. A) a v Beskydech (2. B a 3. třída). Čtvrté a sedmé třídy chodily v zimním období pravidelně bruslit na kluziště Konstruktivy. Vybraní žáci 7. tříd se zúčastnili lyžařského výcviku v Broumovském Mezihoří. Třetí třídy podstoupily povinný plavecký výcvik v Edenu. V průběhu školního roku probíhaly mezitřídní turnaje žáků ve vybíjené, kopané, pozemním hokeji, šachu i dámě. Pionýrská organizace měla 12 oddílů s 250 členy.

Přestože nebyla otevřena 9. třída, škola měla v 13 třídách 394 žáků, z nichž 45 % pocházelo z okolních obcí. A stále přicházeli noví žáci ze sídliště Vodních staveb z Libuše. V roce 1982 odešel do důchodu dlouholetý školník Karel Vlček. V blízké Smolkově ulici byla otevřena nová základní škola.

„K Libušské škole, která se po léta pyšnila svým krásným zeleným a tichým okolím, se nezadržitelně blíží sídlištní zástavba. Její malí obyvatelé doplňují stavy žáků ve všech třídách na maximum.“

Pionýři před budovou úřadu

Velké stěhování (1983–1989)

„Počátkem června jsme se s definitivní platností dozvěděli, že naše ‚školička‘ dosloužila (budou v ní prováděny rozsáhlé adaptační práce s přístavbou) a my budeme prozatímně působit na ZŠ ve Smolkově ulici. Závěr školního roku proběhl tedy ve znamení velkého stěhování. Přestěhování jednotlivých kabinetů, třech knihoven, archivu školy, skladu pomůcek, ředitelny, sboroven, tříd... spočinulo na bedrech vedení školy, vyučujících a správních zaměstnanců, kterým vydatně pomáhali mnozí žáci a někteří rodiče. Vše bylo zdárně ukončeno 30. června 1983.“
„Loučíme se s naší bývalou školou, vzpomínáme dnes již jen na to nejkrásnější, co jsme v ní prožili, a těšíme se, že nás po rekonstrukci přivítá škola nová, krásná, plně vyhovující moderní výuce.“

Školní rok 1983–1984 byl slavnostně zahájen 1. září 1983 v nové budově ZŠ Smolkova, kde bylo umožněno libušské škole hostovat. K dispozici bylo 13 tříd,

pracovna ruského jazyka, čtyři kabinety, sborovna a kanceláře pro vedení školy. Zapsáno bylo 434 žáků, z toho 98 žáků dojíždělo z obcí Praha-západ.

Nová přístavba školy po dokončení v roce 1988

Učitelský sbor v létě roku 1983. Zleva stojí: hospodářka školy Jindřiška Dufková, Jitka Klápová, Jana Rolínková, Jana Knechtová, zřejmě Georgia Zerva, Jitka Popelková, Jana Hodíková, Stanislava Otradovcová, školník Karel Vlček. Zleva sedí: neznámá, Lenka Weisová, Blanka Bauerová, ředitelka Vlasta Wágnerová, Věra Vydřihostová, Hana Klečáková, Marta Sinková.

V roce 1984 byla vyhlášena speciální soutěž: „Žijí mezi námi...“ a „Najde se?“ které pod vedením paní učitelky Olgy Janošíkové vyhlásila třída 5.B a historický kroužek. Žáci shromáždili řadu materiálů, ze kterého pak vznikl stejnojmenný sborník nejen pro hodiny vlastivědy ve zdejší škole. Stále větší oblibu zaznamenala tradiční branná soutěž „Libušský trojúhelník“.

Rovněž již tradiční soutěž mezi třídami v prospěšných pracích a chování byla aplikována i mezi pionýrské oddíly, což se na jejich činnosti blahodárně projevilo. Pionýři udělali

veliký kus práce ve veřejně prospěšných akcích na úklidu lesa, na opravě stanů pro letní pionýrský tábor (Šiškovice) nebo při sběru papíru. MNV zakoupil pionýrské organizaci počítač pro Stanici mladých techniků.

Žáci školy se účastnili filmového představení v kině Kosmos, kulturních pořadů v obci a tradičního lampionového průvodu.

Samotná stavba nové části školy není v kronice sledována, až ve školním roce 1987–1988 uvádí, že: „[...] probíhal ve znamení přípravek stěhování do nové přístavby školy. Soudružka ředitelka se pravidelně

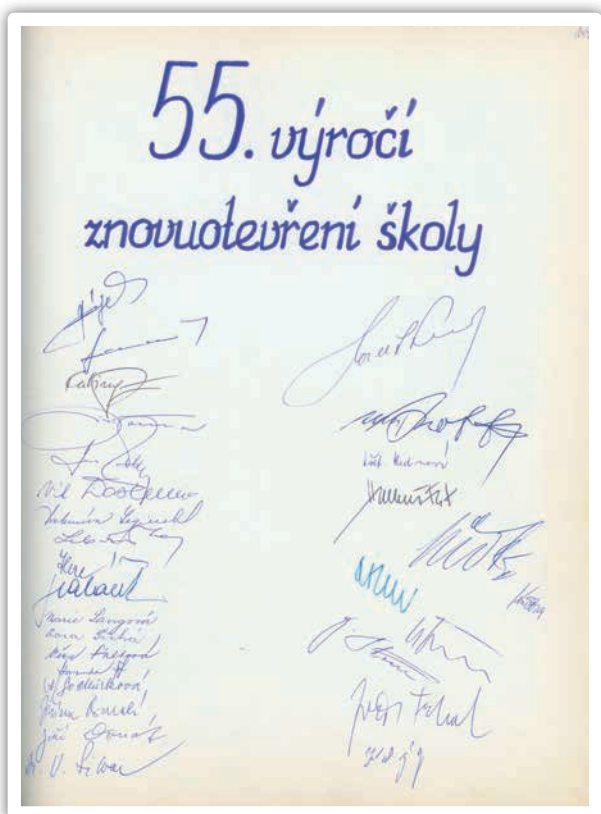
účastnila kontrolních dnů výstavby ZŠ a v květnu a červnu i dalších akcí při postupné kolaudaci jednotlivých pavilónů. V polovině května nastoupil soudruh Dostál, školník a skladník pro novou školu, který velmi obětavě pomohl v závěru školního roku vyučujícím při stěhování sbírek kabinetů a knihoven.“

Znovuotevření nové školy Meteorologické v Praze 4 – Libuši se uskutečnilo u příležitosti 55 let jejího trvání. Tuto událost si nenechal ujít ani primátor hlavního města Prahy Z. Horčík a další představitelé obvodních stranických a státních orgánů jakožto i další hosté. Přestože pavilon I. stupně byl v tomto roce ještě doděláván, nové pracovní fyziky, chemie, přírodopisu

Prezenční
listina účastníků
slavnostního
znovuotevření

nebo výtvarné výchovy zkvalitnily významně výuku. O přestávkách byly hojně využívány prostorné terasy.

„Za svého působení na libušské škole jsem poznala mnoho rozmanitých charakterů a nadání dětí. Jedna žačka se provdala za filmového režiséra na Srí Lanku, jeden žák pracuje v USA jako hudebník, houslista. Mnoho z nich je lékařů, vysokoškolských učitelů atd. Většina žáků svou práci dělá čest bývalé školičce.“ (Miloslava Radová, učitelka školy, JANOŠIKOVÁ, O.: Pamětní sborník. s. 37.)

Nová škola a revoluce (1989–2000)

„V tomto školním roce proběhly v naší společnosti převratné změny, které samozřejmě zasáhly i oblast školství. Nutno však uvést, že na naší škole nebyla narušena výuka, ani se nezhoršila kázeň žáků. Závěrečné hodnocení prokázalo velké zlepšení výsledků vzdělávací práce (celkový průměr 1,60).“

Začátkem školního roku byla uvedena do provozu celá školní budova. Stará škola byla zrekonstruována a připravena pro 1.–4. třídy. V průběhu roku se žáci účastnili většiny obvodních soutěží matematické, fyzikální a biologické olympiády, Pythagoriády, výtvarných a recitač-

ních soutěží, plaveckých a jiných sportovních akcí. Návik spartakiádních cvičení byl úspěšný a mladší žáci si zacvičili na Strahově. Od začátku školního roku se vedla výuka německého jazyka v 5. třídách. Také několik učitelů začalo navštěvovat jazykové kurzy.

Závěr školního roku, vysvědčení a nástup na prázdniny

Učitel'ský sbor školního roku 1990–1991 s bezmála 40 učitelí byl snad za všechna období školy ten nejrozsáhlejší, první třída toho roku měla šest oddělení

Od roku 1990 je novou ředitelkou Božena Horáčková. Škola má celkově 775 žáků. Kroužky: moderní gymnastika pro dívky, německý a anglický jazyk, sportovní, šachový a knihovnický kroužek, český jazyk a šití. Výrazně se změnil obsah učiva dějepisu, občanské výchovy, zeměpisu a vlastivědy. Do škol se vrátilo náboženství. *„Byl vypuštěn ideologický balast a byl nahrazen vědeckostí. Je na každém učitelí, jak se tohoto úkolu zhostí, protože se dosud pracuje podle starých učebnic.“*

Zasazením lípy před školní budovu 29. října bylo připomenuto

vytvoření Československé republiky. Na závěr roku se nejlepší žák z každé třídy zúčastnil vypuštění meteorologické sondy, která nesla krabičku s jejich jmény a adresami v jazyce českém, anglickém a německém. V roce 1991 měla škola 840 žáků a bezmála 40 učitelů. K výročí 400 let od narození Učitele národů J. A. Komenského byla uspořádána výstava jeho velmi vzácných knih. Školní družina se připojila zábavným soutěžním odpolednem „Škola hrou“.

Dne 29. října starosta městského úřadu Zeman odvolal ředitelku Horáčkovou, což však bylo později

shledáno jako překročení pravomocí a odvolání bylo anulováno. Vzhledem k organizačním změnám ve správě školy městský úřad přebíral školu, a to ve stavu, kdy v nové přístavbě praskaly zdi a ve staré budově se objevila plíseň. Pro finanční nákladnost a další důvody byl problém neustále odsouván, až stavební odborníci a hygienička dospěli v polovině června k závěru, že je s okamžitou platností nutné uzavřít třídy, které ohrožují zdraví a bezpečnost dětí. Školní rok byl proto ukončen předčasně již 26. června, aby se začalo s opravami. *„Díky úsilí všech pracovníků stavební firmy, ale i pracovníků školy se 1. září slavnostně otevřela školní*

budova svým svěřencům.“

Petr Hašlar, žák 5.A, získal z 260 dětí 1. místo ve výtvarné soutěži „Ohrožená planeta země“. Ze Ženevy mu přišel diplom a cena. Dne 12. listopadu 1992 navštívil školu Mr. Graham Litter z University of Derby. Byl přítomen výuce a nadšen hloubkou a uceleností vzdělání a rovněž kázní žáků. V dubnu 1993 přijelo 47 holandských studentů učitelství a 6 profesorů z Hogenschool Alkamaudr.

Paní učitelka Hodíková se žáky 9. třídy zorganizovala několik sbírek pro děti postižené válkou prostřednictvím charity „Bosna-Hercegovina“. Žáci také s Vánočními přáníčky

Žabíčka, matka a děti, tři generace žáků libušské školy

Lístek ze školní jídelny, magnetické karty byly zavedeny až na přelomu tisíciletí

navštívili Domov důchodců v Praze-Krči. *„Dojati byli starouškové, ale i naše žákyně. Rozhodly se toto zopakovat i před Velikonocemi. S přáníčky tentokrát šlo 12 žáků od šesté do deváté třídy.“*

Zástupci učitelského sboru ve sportovním klání odbíjené pracovníků škol o pohár ředitelky Školského úřadu Prahy 4 vybojovali 1. místo a putovní pohár.

Dramatické události potkaly školu na konci školního roku. *„[...] když ve sborovně, kde psala známky do výkazu, se náhle skácela paní učitelka Jana Hodíková. Přes veškerou rychlou pomoc, kdy byla převezena vrtulníkem do nemocnice v Sanopsu, zde operována, dne 22. června zemřela.“*

Od 1. ledna 1994 škola vstupuje do právní subjektivity. Vedení školy tak od úřadu přebírá otázky finančního rázu. Dne 29. března převzala ředitelka školy titul „Fakultní škola“. Znamenalo to, že na škole se budou připravovat na své povolání budoucí učitelé. V tomto roce začínají být ve škole hlášeny bombové poplachu. Celá škola vždy musela být promptně vyklizena a prohledána policejními psy. Vždy se však ukázalo, že jde o plané zprávy, které do školy telefonicky ohlašoval některý z žáků

vyššího ročníku. Koncem června zemřela další členka učitelského sboru. V pouhých 27 letech po krátké nemoci (zánětu žil) navždy odešla učitelka Martina Kopáčková.

Hudební kroužek vede a diriguje pan profesor Jaroslav Vlasatý, který pořádá a organizuje pravidelné koncerty žáků ve škole i v obci.

V roce 1995 dostala škola dotaci na stavbu nových učeben. To se však stalo sporem mezi vedením školy a vedením radnice, zda má být postavena samostatná přístavba školy nebo nástavba na stávající panelovou stavbu. Nevyjasněné vztahy pak vedly starostku k nepotvrzení ředitelky školy ve funkci a na její místo nastoupil v srpnu 1996 jako nově jmenovaný ředitel Vladimír Badalík. Protože mnoho učitelů na protest proti jednání radnice odešlo, musel nový ředitel řešit personální situaci. Starostka nakonec prosadila nástavbu školy, která probíhala za plného provozu v průběhu školního roku. V květnu 1997 byla škola slavnostně kolaudována a předána. Ovšem v nástavbě se objevila plíseň a musely být kompletně předělány veškeré podlahy. Po dokončení těchto prací pak byly nové prostory pronajaty soukromému gymnáziu. Tímto starostka

Halíková opět prosadila svůj záměr a ředitel Badalík dobrovolně odstoupil z funkce. Jmenován byl dosavadní zástupce ředitele Ivan Tuček.

V obci následně proběhly volby do zastupitelstva městské části. Místostarostkou se stala učitelka školy Hana Klečáková, která v zastupitelstvu působila již řadu předchozích let. V rámci 1. pražských dětských olympijských

her proběhl ve škole závod „O pohár MČ Praha-Libuš – 1999“.

V novém školním roce byl opět jmenován nový ředitel B. Šumský a I. Tuček se vrátil na pozici zástupce. Žáci druhého stupně zorganizovali přátelské utkání v košíkové „Mordus 2000“ se studenty gymnázia BISP, které sídlilo v nové nástavbě. Hráli mezi sebou žáci i učitelé.

Akademie 1. června 1993, jen málokterá třída neměla nacvičený vlastní program

Na prahu 21. století (2000–2006)

„Stojíme teprve na samém začátku 21. století, které nám může přinést nejděno překvapení. Jak bude vypadat naše škola v novém století a jací budou žáci? Řada otázek zůstává neodpovězena a odpověď na ně přinese teprve čas.“

Škola se stávala jedním z center výukového programu Montessori. Předškoláci, kteří navštěvovali třídu Montessori, mohli v září 2001 pokračovat ve škole na I. stupni. Jak o školu, tak o školku byl velký zájem a přicházela řada zájemců z celé jižní části Prahy.

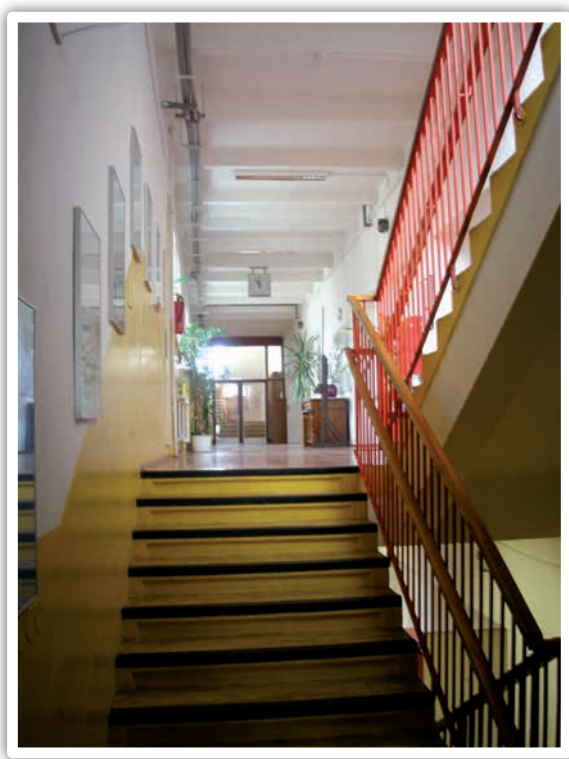
Dne 14. února navštívil radnici a školu radní hlavního města Prahy

Igor Němec. Prohlédl si nástavbu školy, která slouží konečně dětem městské části a podíval se také na nové učebny Montessori. Na podzim 2002 proběhla ve škole tzv. komplexní inspekce. Osmičlenný tým inspektorů hodnotil sledované oblasti (personální, materiálně technické podmínky...) velmi dobře a anketa mezi rodiči shledala práci školy také kladně.

9.A s učitelem Jaroslavem Turinkem ve školním roce 2000–2001

Interiér staré budovy –
chodba v přízemí

Začátkem prosince se na škole každoročně konala soutěž „Vánoční nota“ v sólovém zpěvu prvního a druhého stupně mezi ZŠ Pertoldova, Písnická, U Krčského lesa a samozřejmě Meteorologická. V třetím prosincovém týdnu probíhala za hojné účasti rodičovské i jiné veřejnosti současných i bývalých žáků školy tradiční předvánoční slavnost „Vánoční hvězda“. V jejím rámci děti předvedly kulturní vystoupení, vystavily svoje obrázky a v mnoha stáncích nabídly své drobné výrobky a občerstvení. *„Velký zájem byl i o prohlídku nových moderních odborných učeben fyziky*

a chemie. Zvláště velkému úspěchu se těšil pan učitel Jaroslav Turinek se svou nově vybavenou fyzikální a multimediální učebnou.“

Škola se prezentovala aktualizovanými webovými stránkami na internetu: www.zsmeteo.cz a příspěvky do měsíčníku U nás. Mezi reprezentativní akce školy patřily především Vánoční hvězda, Vítání léta, projekty Den Země a Zdravá městská část. Významným počinem bylo založení tzv. Žákovského zastupitelstva, které i dnes slouží jako poradní sbor starosty. Další obce a školy v republice začaly tento model postupně přebírat.

O škole (2007–2013)

Základní škola Meteorologická je příspěvková organizace s právní subjektivitou, zřízená Městskou částí Praha-Libuš. Škola poskytuje předškolní, základní a zájmové vzdělávání podle školního vzdělávacího programu Škola pro každého. V základním vzdělávání jsou vytvořeny dvě plnohodnotné alternativy, třídy AMOS a třídy MONTESSORI. Předškolní vzdělávání se realizuje v přípravné třídě, zájmové vzdělávání ve školní družině a v kroužcích.

Sídlíme v Praze-Libuši, v klidném prostředí na okraji městské zástavby nad Modřanskou roklí. Poskytujeme základní vzdělávání žákům na prvním i na druhém stupni, zájmové vzdělávání žákům ve školní družině a v kroužcích organizovaných školou a rovněž předškolní vzdělávání v přípravné třídě. Ve škole najdete kromě prostorných kmenových tříd dvě tělocvičny, hřiště s umělým povrchem, hřiště školní družiny s umělým povrchem a herními prvky, běžeckou dráhu, počítačovou učebnu, učebnu s interaktivní tabulí, knihovnu, učebnu přírodních věd, dílnu a kuchyňku. Děti se u nás mohou stravovat ve školní

V budově Meteorologická 181 škola provozuje činnost:

- základní školy
- školní družiny
- školní jídelny

a rovněž doplňkovou činnost, povolenou zřizovatelem:

- kurzy češtiny pro cizince
- zájmové kroužky
- stravovací služby pro veřejnost
- pronájmy

jídelně, která nabízí výběr ze dvou jídel. Pedagogický sbor tvoří cca 25 erudovaných učitelů (většinou žen). Naše škola je jedinou úplnou základní školou v Městské části Praha-Libuš, proto náš vzdělávací program koncipujeme tak, aby vyhovoval co největšímu počtu dětí ze spádové oblasti. V našem vzdělávacím programu pro základní vzdělávání najdete dvě plnohodnotné alternativy. Ve třídách AMOS rozvíjíme pedagogickou koncepci, která vychází z odkazu Jana Amose Komenského. Tradiční pojetí výuky při tom promyšleně inovujeme prvky moderní konstruktivistické pedagogiky. Ve třídách MONTESSORI na prvním

stupni realizujeme pedagogickou koncepci otevřené výuky, která vychází z díla Marie Montessori. Cíle a obsah vzdělávání jsou v obou typech tříd společné. V obou typech tříd je zajištěna speciálně pedagogická a psychologická pomoc žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Vzhledem k různorodé skladbě našich žáků je naší ambicí umět se postarat o všechny, od nadaných po handicapované a jazykově znevýhodněné. Při tom spolupracujeme se zřizovatelem, školskou radou, radou rodičů, pedagogicko-psychologickou poradnou v Modřanech, zástupci vietnamské komunity a s dalšími partnery. Naším nejdůležitějším

partnerem jsou však děti, které se na organizování života školy podílejí prostřednictvím žákovské rady. Zástupci dětí jsou rovněž delegováni do Žákovského zastupitelstva, které je poradním orgánem zastupitelstva městské části. Naším dlouhodobým strategickým cílem je trvalé zvyšování kvality života našich dětí, které se podílejí na dlouhodobých projektech školy a zřizovatele, např. na spolupráci se zahraničními partnerskými městy ve Francii a Itálii, na projektu Bezpečná cesta do školy, Dětské parlamenty, Zdravá města a obce aj. Škola je členem Asociace cambridgeských škol a Asociace aktivních škol.

TŘÍDY AMOS	TŘÍDY MONTESSORI
Organizace výuky s pevným rozvrhem hodin, s kombinací frontálního a skupinového vyučování a s hodnocením dětí známkami. Zařazování inovativních metod vzdělávání.	Kombinace skupinového a individuálního vyučování s využitím samostatného rozhodování žáků a pomůcek se zpětnou vazbou. Děti jsou hodnoceny slovně.
Cíle a obsah vzdělávání jsou v obou typech tříd společné.	
Angličtina se vyučuje od 1. ročníku.	

Učitelé ve školním roce 2012–2013

... vyučují 350 žáků v 16 třídách.

Zdeněk Bělecký, ředitel školy

Alena Stehlíková, zástupkyně ředitele, metodik prevence, vyučuje angličtinu

Monika Schenková, školní psycholog, speciální pedagog

Pavλίna Povondrová, třídní učitelka přípravné třídy

Věra Píková, třídní učitelka 1.M

Romana Bartošová, třídní učitelka 2.M

Hedvika Mašková, třídní učitelka 1.A, výchovný poradce

Barbora Nováková, třídní učitelka 1.B

Alena Kučerová, třídní učitelka 1.C

Eva Hrubá, třídní učitelka 2.A

Alena Dušková, třídní učitelka 3.A

Dita Kopecká, třídní učitelka 3.B

Jindra Němečková, třídní učitelka 4.A

Šárka Šedinová, třídní učitelka 4.B

Soňa Štefanová, třídní učitelka 5.A

Bronislava Skopalová, třídní učitelka 6.A, vyučuje češtinu a výtvarnou výchovu

Eva Hájková, třídní učitelka 7.A, vyučuje matematiku a zeměpis

Alena Čermáková, třídní učitelka 8.A, vyučuje němčinu, tělesnou, pracovní a humanitní výchovu

Jitřenka Malíková, třídní učitelka 9.A, vyučuje angličtinu, dějepis a ruštinu

Jaroslav Turínek, třídní učitel kurzu pro získání základního vzdělání, vyučuje fyziku a chemii

Zuzana Špalová, vyučuje angličtinu a přírodopis

Veronika Kočová, vyučuje angličtinu

Monika Exnerová, vyučuje matematiku a zeměpis, řídí činnost kroužků

Kamila Gawliková, vyučuje češtinu pro cizince

Učitelství v roce 2013

Vychovatelky školy

Vzdělávání

ZVÍDAVOST POROZUMĚNÍ RADOST
SPOLUPRÁCE ODPOVĚDNOST

Vycházíme z toho, že děti mají vrozenou potřebu poznávat, učit se, zkoumat svět kolem sebe. To, co objeví samy, protože samy chtějí, si také nejlépe zapamatují. Naším úkolem je dětem pomáhat, radit a připravovat jim prostředí pro samostatné aktivní učení.

Chceme, aby děti opravdu porozuměly tomu, co se naučí, aby získané znalosti používaly při řešení problémů a v reálných životních situacích.

Naším cílem je, aby se děti ve škole cítily dobře a bezpečně, aby

učení a školu vnímaly jako něco, co je neohrožuje, aby zažívaly úspěch a spokojenost.

Lidské učení je sociální – děti se toho nejvíc naučí, když pracují společně na stejném úkolu, vzájemně si radí a pomáhají si.

Umožňujeme dětem, aby se podílely na rozhodování o svém učení a o životě ve škole. Tím je učíme odpovědnosti za učiněnou volbu, za respektování pravidel, za sebe sama, za jejich okolí.

Třída 8.A s paní učitelkou Alenou Čermákovou

Školní poradenská služba

Školní poradenská služba pomáhá dětem s výukovými, jazykovými i osobními problémy, vytváří programy prevence společensky nežádoucího chování, individuální vzdělávací plány pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, radí žákům při volbě jejich další vzdělávací dráhy. Pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami organizujeme část výuky v malých skupinách.

- prevence sociálně patologických jevů
- pomoc při volbě další vzdělávací dráhy a budoucího povolání
- podpora začleňování a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- péče o vzdělávání mimořádně nadaných žáků
- prevence školního neúspěchu
- pomoc při výchovných problémech
- podpora začleňování a vzdělávání žáků s jazykovým znevýhodněním

Tradiční školní akce

- **Barevný týden.** *Veselá recese, děti i učitelé přijdou do školy v příslušném barevném oblečení.*
- **Cyklojízda.** *Sportovní zábavné dopoledne. Starší žáci organizují pro mladší jízdu zručnosti a cyklistický závod kolem školy.*
- **Den otevřených dveří.** *Příležitost pro rodiče seznámit se s chodem školy a průběhem vyučování.*
- **Den Země.** *Vyjádření úcty k Zemi, učení, hry a práce. Mozaika různorodého programu se společným tématem.*
- **Dny zdraví.** *Podpora zdravého životního stylu, pestrý program.*
- **E-twinning.** *Hledání partnerské školy v zahraničí, společný projekt.*
- **Indiánská stezka.** *Soutěž dvojic v zálesácké zručnosti a dovednosti.*
- **Karnevaly.** *Karneval pro nejmenší děti – seznámení se školou. Karneval školních družin, společná akce naší školy s partnerskou školou v Písnici.*
- **Lyžařský kurz.** *Sportovní akce pro druhý stupeň.*
- **Mikuláš.** *Velké děti připravují Mikuláše s čertem pro menší spolužáky.*
- **Noc s Andersenem.** *Akce na podporu čtenářství s přespáním ve škole. S organizací pomáhají starší děti.*
- **Sběr.** *Tradiční sběr papíru, víček a elektrospotřebičů.*
- **Sportovní dny.** *Soutěže, závody a cvičení pro radost.*
- **Srdíčkový den.** *Sbírka ve prospěch potřebných.*

Dětský karneval ve školní tělocvičně

- **Škola v přírodě.** Týdenní pobyt na zdravém vzduchu, učení se životem.
- **Táborák pro přátele školy.** Neformální posezení u ohně s kytarou a opékáním buřtů.
- **Týden mobility.** Podpora dopravy šetrné k životnímu prostředí.
- **Vánoční hvězda.** Prezentace školy a tříd, prodej výrobků zhotovených dětmi. Florbalový turnaj.
- **Vánoční laťka.** Tradiční soutěž ve skoku vysokém.
- **Vánoční nota.** Místní pěvecká soutěž s dlouhou tradicí.
- **Velikonoční výstava.** Výstava výtvorů dětí.
- **Výměnný pobyt.** Výjezd skupiny žáků do zahraničí.
- **Zahraníční zájezd.** Poznávací výlet pro žáky z druhého stupně, příležitost k využití cizích jazyků.

Školní družina

Školní družina je určena žákům 1.–5. ročníku základní školy a je umístěna v areálu školy. Ve školním roce 2012–2013 má 7 oddělení se 200 dětmi. Žáci jsou zařazeni do oddělení zpravidla podle ročníku a věku. V době od ukončení vyučování do cca 16 hodin s každým oddělením pracuje stálá vychovatelka, která děti přebírá od učitelek, jde s nimi na oběd a odpoledne pro ně vytváří výchovný program. Ten je součástí vzdělávacího programu školy a zahrnuje spontánní i řízené odpočinkové, relaxační a zájmové činnosti, pobyt venku

(např. samostatné hřiště ve vnitrobloku školy) i v hernách, případně i přípravu na vyučování. V době od cca 16 hodin do ukončení provozu a rovněž ráno před zahájením vyučování jsou děti soustředěny v jednom oddělení. Školní družina se pravidelně podílí na akcích organizovaných školou.

Přípravná třída

Přípravná třída je mezistupněm mezi předškolním a základním vzděláváním, jejím hlavním smyslem je připravit na první třídu základní školy děti s různými obtížemi.

Kurz pro získání základního vzdělání

Kurz pro získání základního vzdělání je pro mladistvé i dospělé, kteří nedokončili základní školu a nezískali základní vzdělání. Kurz je organizován jako dálkové studium.

Kroužky ve školním roce 2012–2013

- angličtina hrou pro 1. r.
- angličtina hrou pro 2. a 3. r.
- cvičení z matematiky pro 6. r.
- solná jeskyně
- keramika úplní začátečníci
- zálesák
- věda nás baví
- šachová škola
- keramika
- moderní tance pro nejmenší
- míčové hry
- moderní tance od 2. r.
- moderní tance od 3. r.
- dramatická výchova
- florbal pro 2. stupeň
- knihovna
- flétničky
- keramika II. pokročilí
- sborový zpěv
- míčové hry od 4. r.
- korálkování
- tvořivá dílna
- kroužek zábavné logiky
- florbal pro nejmenší
- florbal od 2. r.

Žákovské zastupitelstvo

Žákovské zastupitelstvo je poradním sborem starosty. Bylo založeno žáky naší školy a naši současní i bývalí žáci stále tvoří naprostou většinu jeho členů.

Kroužek keramiky

Žákovská rada

Ve škole je zřízena žákovská rada, která je poradním orgánem ředitele. Každý žák má právo volit a být volen do žákovské rady. Žákovská rada projednává s ředitelem školy návrhy na změny a opatření ke zkvalitnění činnosti školy, vyjadřuje se k chodu školy a předkládá řediteli školy stížnosti. Na podněty žákovské rady ředitel reaguje. O obsahu jednání členové rady informují ve svých třídách. Rada se schází podle potřeby, zpravidla jednou za čtrnáct dní.

Rada rodičů

Rada rodičů je poradním sborem vedení školy. Pravomocí rady je prosazování oprávněných zájmů žáků a rodičů a projednávání otázek týkajících se vzdělávání a života školy. Členy rady jsou zástupci rodičů žáků z jednotlivých tříd. Rada se schází podle potřeby, zpravidla třikrát za rok.

Zdeněk Bělecký

Z prací našich žáků

Pověst o Libuši

Je tomu již velmi dávno, co si kněžna Libuše jednoho dne vyjela na projíždku krajem. Projížděla v přestrojení, aby ji poddaní nepoznali a aby zjistila poměry mezi lidmi. Ve všech vesnicích, kterými projížděla, byli obyvatelé neochotní a nepohostinní. Když byla u konce své cesty, tak zabloudila v lese, který nebyl vyznačen na mapě.

Kněžna nevěděla, co si počít, a protože se začalo stmívat, začala volat o pomoc. Volání uslyšeli obyvatelé nedaleké vesnice, a tak šli pro kněžnu a přivedli ji do své vesnice. I přesto, že vesničané netušili, že je to kněžna Libuše, velmi dobře se o ni postarali a nechali ji u sebe přespat.

Druhý den se kněžna vypravila na cestu zpět. Než však odjela domů, zeptala se vesničanů, proč není tato vesnice vyznačena na mapě. Vesničané jí odpověděli, že je to proto, že jejich vesnice nemá název.

Když se kněžna vrátila domů, povolala své rádce a za to, jak se o ni vesničané velmi dobře postarali, dala vesnici jméno Libuš a vesničanům se bohatě odměnila.

Simona Doleželová, 9.A, 2009

„Domy“, Aneta Šťastná, 2012

„Mamut“,
Kateřina Tran,
2013

Báseň k 80. výročí ZŠ Meteorologické

K 80. výročí Ti školo můžeme přát,
avšak ledy přátelství žáků nepřestávají tát.
Zažila jsi mnoho rvaček, kulí,
u některých lepší výsledky jen díky silné vůli.
Proteklely tebou generace žáků i učitelů,
ruch v tobě se vyrovná včelímu úlu.
Generace zde nabyly spoustu krásných vzpomínek,
ponech ten historický pramínek.

Tvůj vznik byl dán první republikou,
zažila jsi i druhou válku převelikou.
Příslušníky SS jsi byla tou dobou zneužita,
pro školní účely jsi znovu využita.

Tento rok má výročí i naše republika,
při tom tvém se Ti také dostalo publika.
Já, za žáky tvé, i našich učitelů,
Ti přeji do budoucna výročí ve stejném účelu.

Účelem tím myslím ten vzdělávací,
ke stálému plnění toho Ti snad můžeme dopomoci.

Jan Vláčil, 2013

Prameny

Z množství pramenů uvádíme jen skutečně užité. Není-li uvedeno jinak, citované části jsou převzaty z kronik. Větší důraz je kladen na starší dějiny školy. Reportáž z oslav viz časopis U nás (léto 2013).

- **Státní okresní archiv Praha-západ se sídlem v Dobříčovicích**
 - I. knihy, Inv. č. 1, Kronika školy 1933–1940.
 - II. spisový materiál, inv. č. 8, všeobecná agenda 1934–1940.
- **Archiv (registratura) MČ Praha-Libuš, oddíl archiv kronikáře a elektronický archiv (fotografie)**
 - Pamětní kniha obce Libuše 1930–1988.
 - JANOŠÍKOVÁ, Olga: *Pamětní sborník k 55. Výročí vzniku základní školy v Libuši a jejímu znovuotevření*. vl. n. 1988. 41. s.
- **Archiv (registratura) ZŠ Meteorologická**
 - Kronika školy 1941–1965.
 - Kronika školy 1965–2000.
 - Kronika školy 2000–dosud.
- **Rodinné archivy:**
 - Adámková, Bernatová, Braunová, Brůha, Dušková, Došlá, Fortinová, Hříbová, Kadlecová, Koucká, Mašek, Michálková, Obrazová, Rezková, Srb, Suková, Svobodová, Urbanová, Vodrážka, Vrňatová
- **Časopis U nás**
 - č. 07+08/2009, Fotohádanka (8) – Libušská škola – ZŠ Meteorologická.
 - č. 04/2013, Fotohádanka (12) – Školička, přístavba ZŠ Meteorologická.

Použité zkratky

MDD.....	Mezinárodní den dětí
MDŽ	Mezinárodní den žen
MNV	Místní národní výbor
MŠMT.....	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
ONV.....	Okresní národní výbor
SNP	Slovenské národní povstání
SRPŠ	Sdružení rodičů a přátel školy
VŘSR	Velká říjnová socialistická revoluce

Partneři oslav

Státní oblastní archiv v Praze – Státní okresní archiv Praha-západ se sídlem v Dobřichovicích

Pražská 728, 252 29 Dobřichovice

tel. č.: 257 710 492, e-mail: soka-praha.zapad@soapraha.cz

GeoModel 3D

Jsme skupina studentů zabývajících se 3D rekonstrukcí krajiny. Ve spolupráci s katedrou aplikované geoinformatiky a kartografie PřF UK máme za sebou projekty Dobříše a Slapské přehrady. Vizualizujeme krajinu komplexní formou podle historických map a fotografií – pomocí 3D modelu. Efektivní pohled na 3D model je umožněn prostřednictvím průletových animací.

Více informací o nás na: www.facebook.com/GeoModel3d.

Josef Sedláček – SPRINT SERVIS

Tiskneme rychle, kvalitně a levně.

www.sprintservis.cz,

tiskarna@sprintservis.cz,

sprintservis@volny.cz

Pekařova 4, 181 06 Praha 8 – Bohnice

Michal Rozinek

www.darebacek.cz,

www.minimodel.cz

Tato publikace byla vydána díky finanční podpoře

Nadačního fondu křesťanské mezinárodní pomoci, sekce Církev v Praze

Scházíme se v prostorách Klubu JUNIOR, Na Okruhu 395/1, Praha 4 Písnice, 142 00.

Kontaktní e-mail: cvp@cirkevvpraze.cz

80. výročí otevření Základní školy Meteorologická

Brožura k oslavě výročí dne 15. května 2013

Autoři: Matěj Kadlec, Zdeněk Bělecký | *Vydavatel:* MČ Praha-Libuš, Libušská 35, 142 00 Praha 4 – Libuš, tel. 261 711 380, 244 471 876, e-mail: mc.libus@praha-libus.cz. Registrováno na MK ČR reg. č. MK ČR E 12406. | *Tisk:* Josef Sedláček – SPRINT SERVIS, Pekařova 4, 181 06 Praha 8 – Bohnice | *Rok vydání:* 2013 (2. vydání) | *Grafická úprava:* Petr Kutáček | *Redaktor:* Matěj Kadlec | *Náklad:* 300 ks

Klub JUNIOR

kontakt: **Ing. Lenka Koudelková**
604273968 | kjunior@centrum.cz

Klub JUNIOR volnočasových aktivit dětí a mládeže otevřený ve školním roce 1999/2000 městskou částí Praha-Libuš je pestré otevřené centrum nabízející zájmové vzdělávací aktivity v oblasti hudební, jazykové, sportovní, odborně vzdělávací a umělecké tvorby.

Cílem Klubu JUNIOR v práci s dětmi a mládeží je rozvoj osobnosti každého z nich

bez rozdílu míry talentu či dispozic a naopak snaha vyjít vstříc dětem se specifickými potřebami vzdělávání.

Pravidelná týdenní činnost zájmových kroužků je doplněna atraktivní víkendovou nabídkou, kterou připravuje vedení klubu společně s humanitárním sdružením Protebe – a je opět určena všem zájemcům bez rozdílu.

Více na www.klubjunior.cz

Nadační fond křesťanské mezinárodní pomoci, sekce Církev v Praze pořádá:

**Církev
v Praze**

Každou neděli v 10:00 hodin.

Klub JUNIOR
Na Okruhu 395/1
142 00 Praha 4 Písnice
mob.: 602 221 828

www.cirkevvpraze.cz

